

Değerli Hocamız

Prof. Dr. Sayın Gürol ERGİN'i

Saygıyla Anıyoruz

Prof. Dr. Mehmet ERTUĞRUL

Prof. Dr. Gürsel DELLAL

Dr. Erkan PEHLİVAN

TÜRKİYE'DE KIRMIZI ET SORUNSAĞI

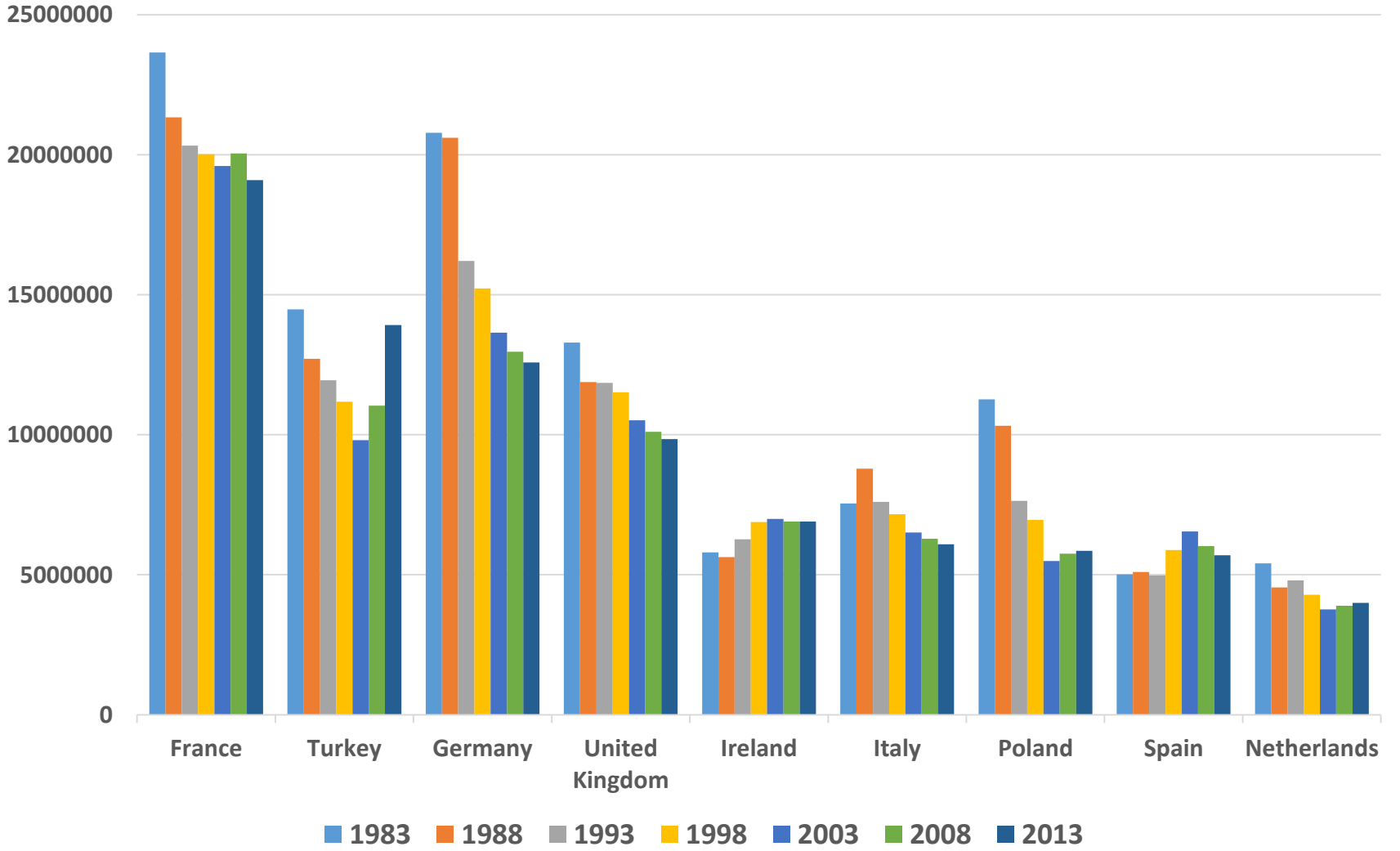
Prof. Dr. Mehmet Ertuğrul

Prof. Dr. Gürsel Dellal

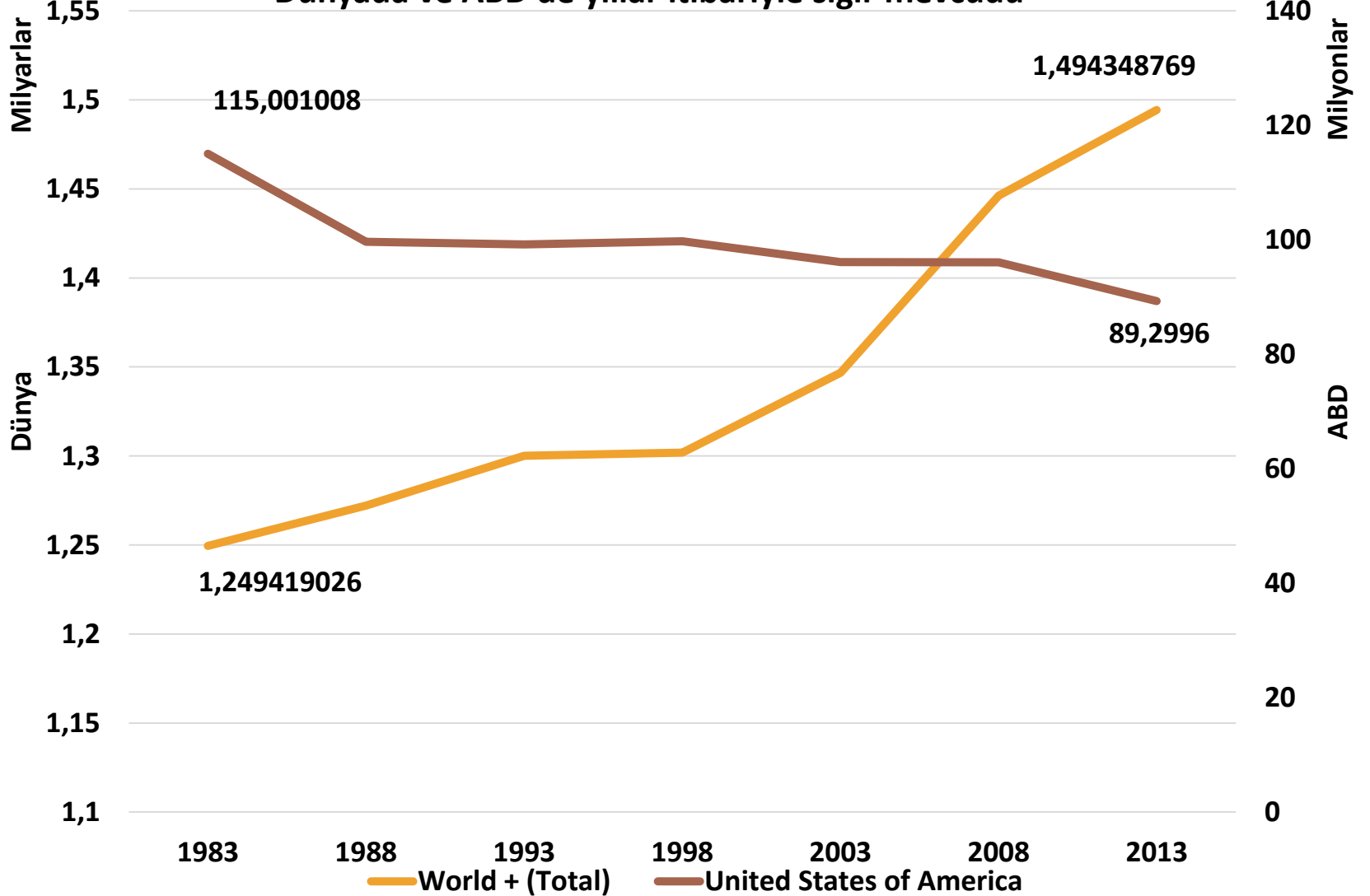
Dr. Erkan Pehlivan

**DÜNYA VE TÜRKİYE'DE
HAYVAN MEVCUDU ve
HAYVANSAL ÜRETİMDE
DEĞİŞİM**

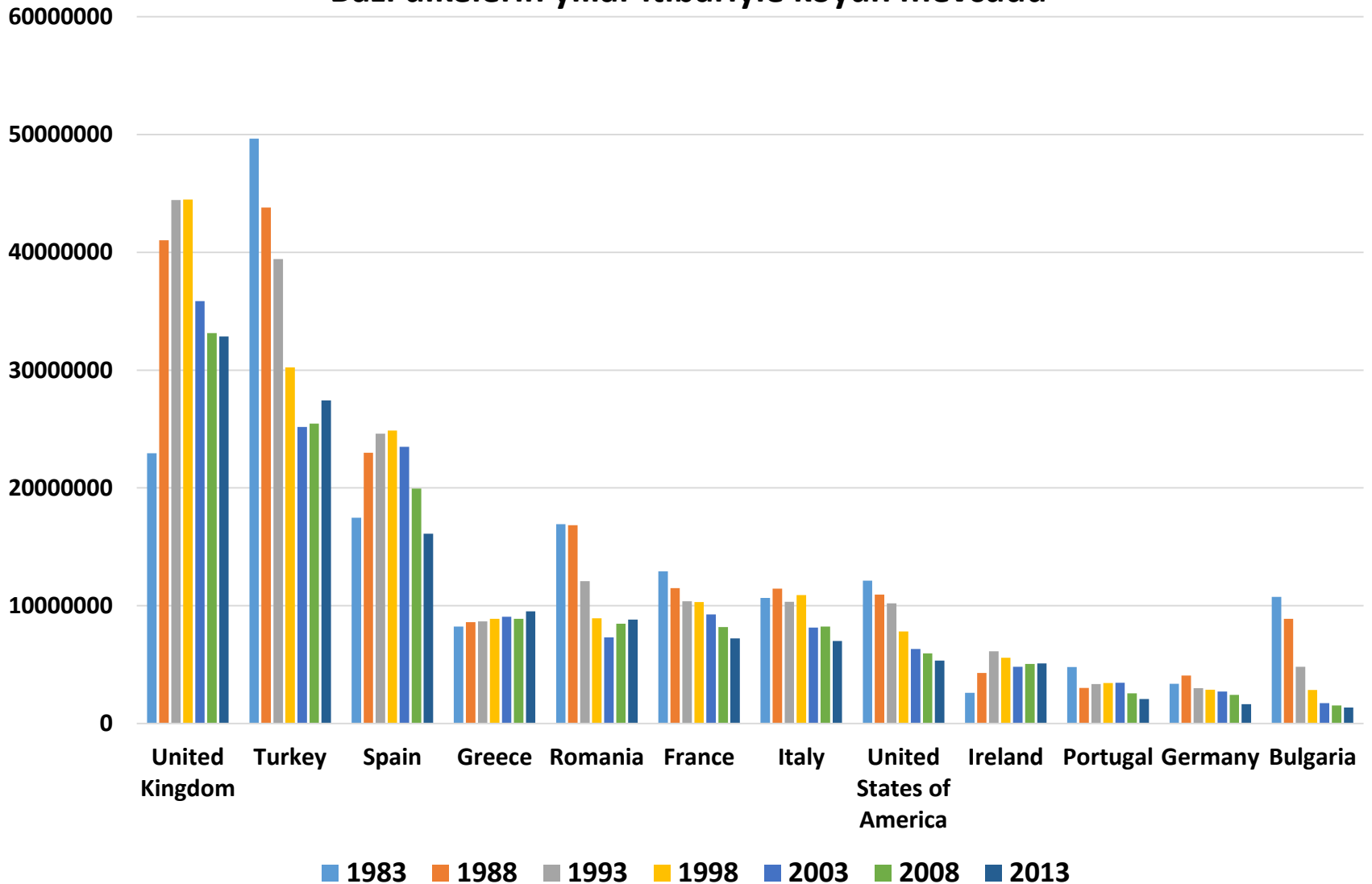
Bazı ülkelerin yıllar itibariyle sığır mevcudu

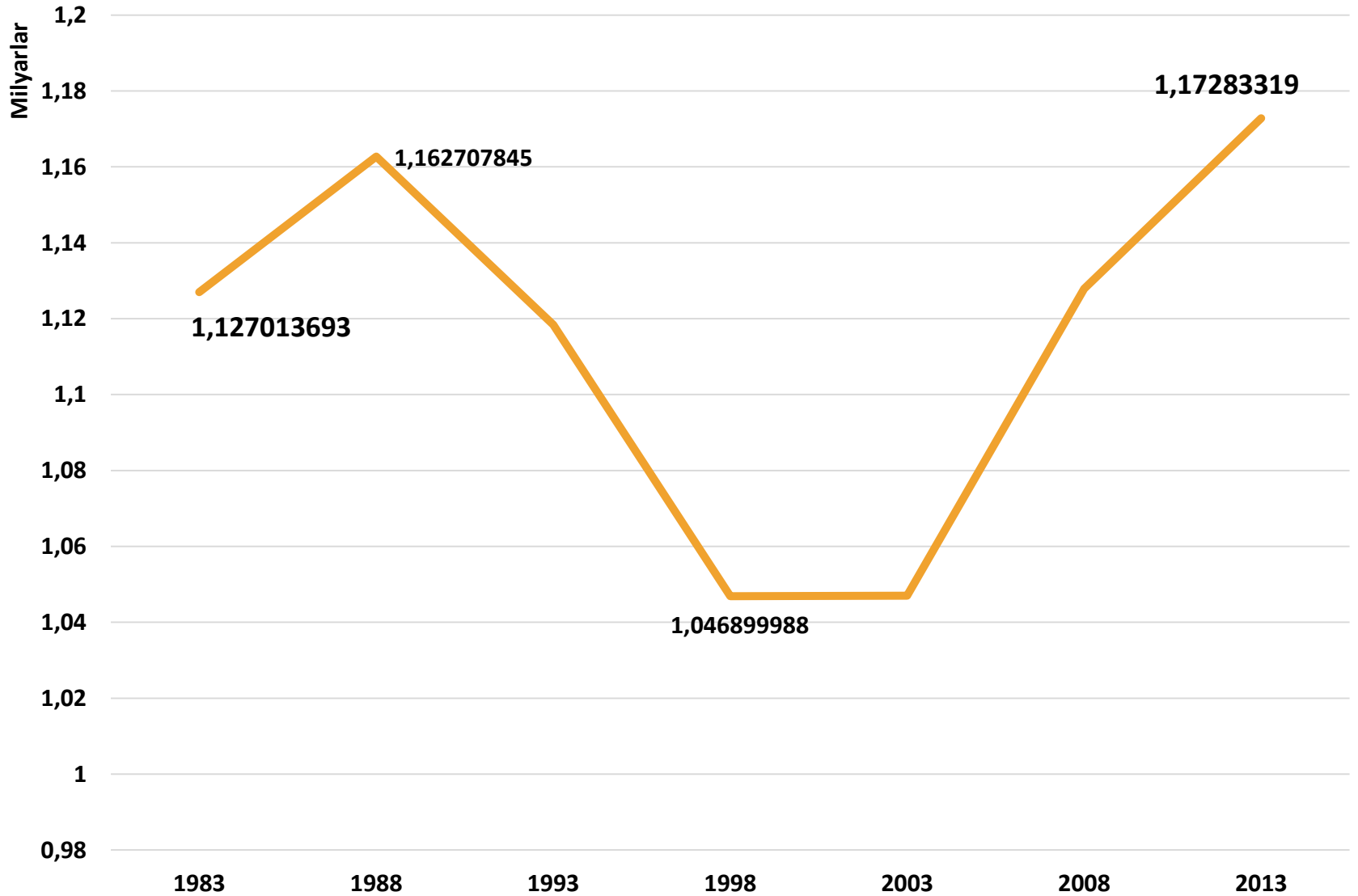
Dünyada ve ABD'de yıllar itibariyle sığır mevcudu

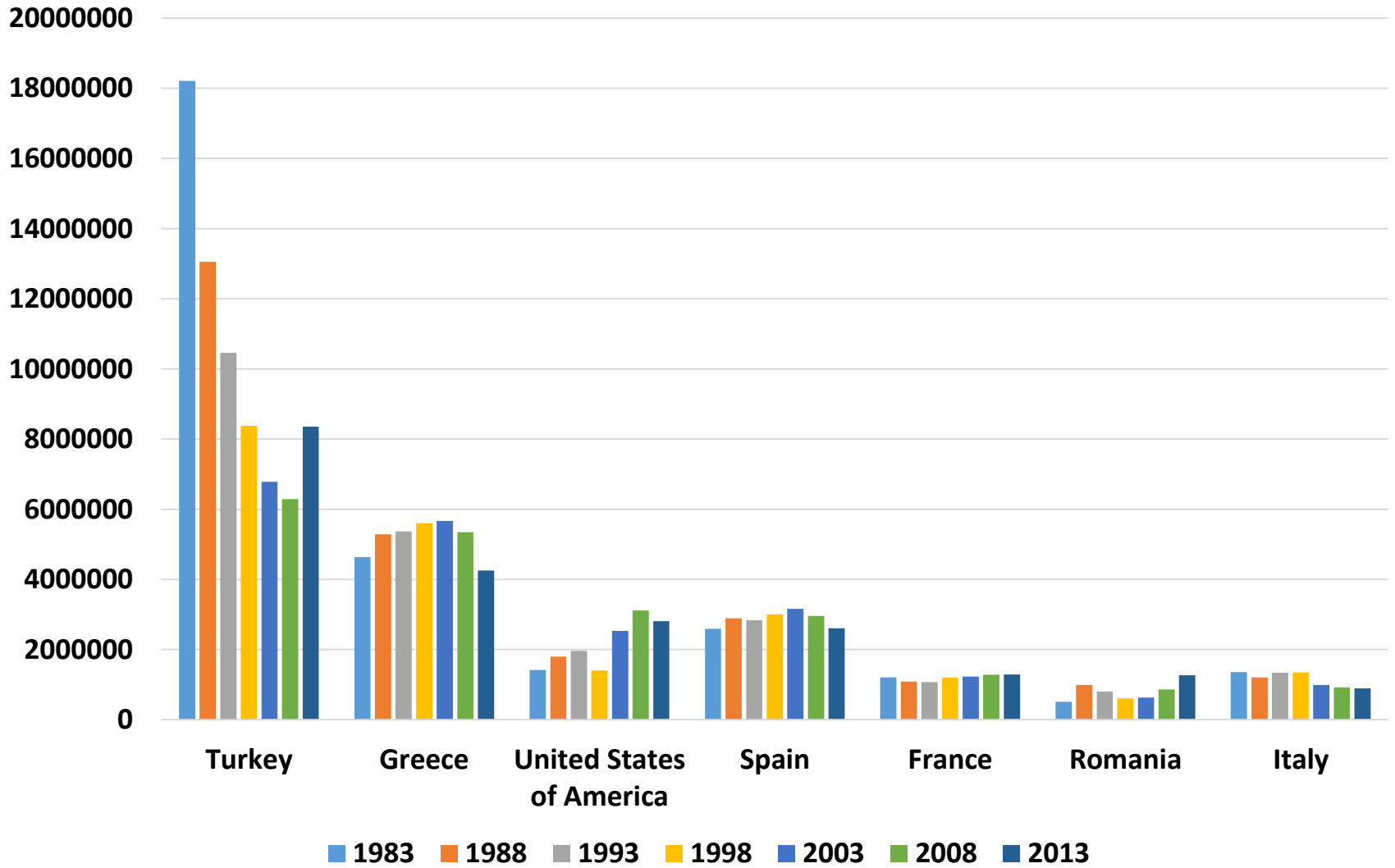
Bazı ülkelerin yıllar itibariyle koyun mevcudu

Yıllar itibariyle Dünya koyun mevcudu

Bazı ülkelerin yıllar itibariyle keçi mevcudu

Yıllar itibariyle Dünya keçi mevcudu

Milyarlar

1,2

1

0,8

0,6

0,4

0,2

0

1983

1988

1993

1998

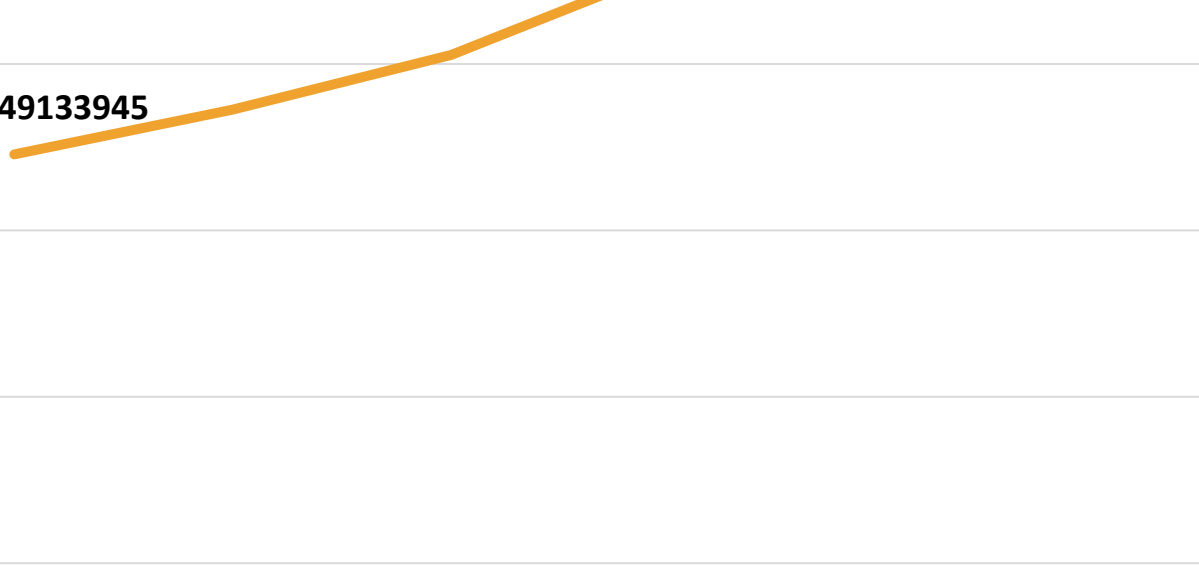
2003

2008

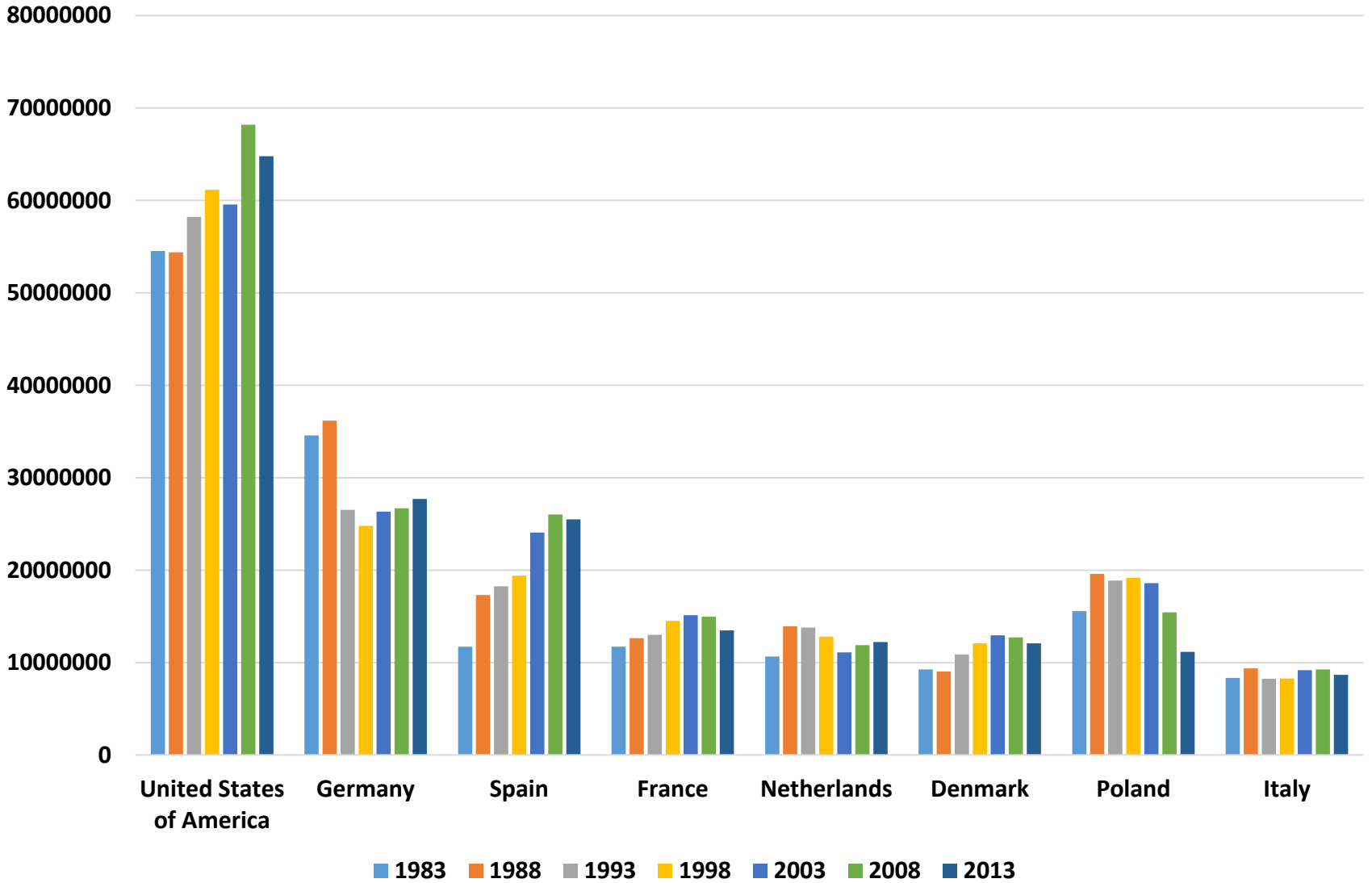
2013

0,49133945

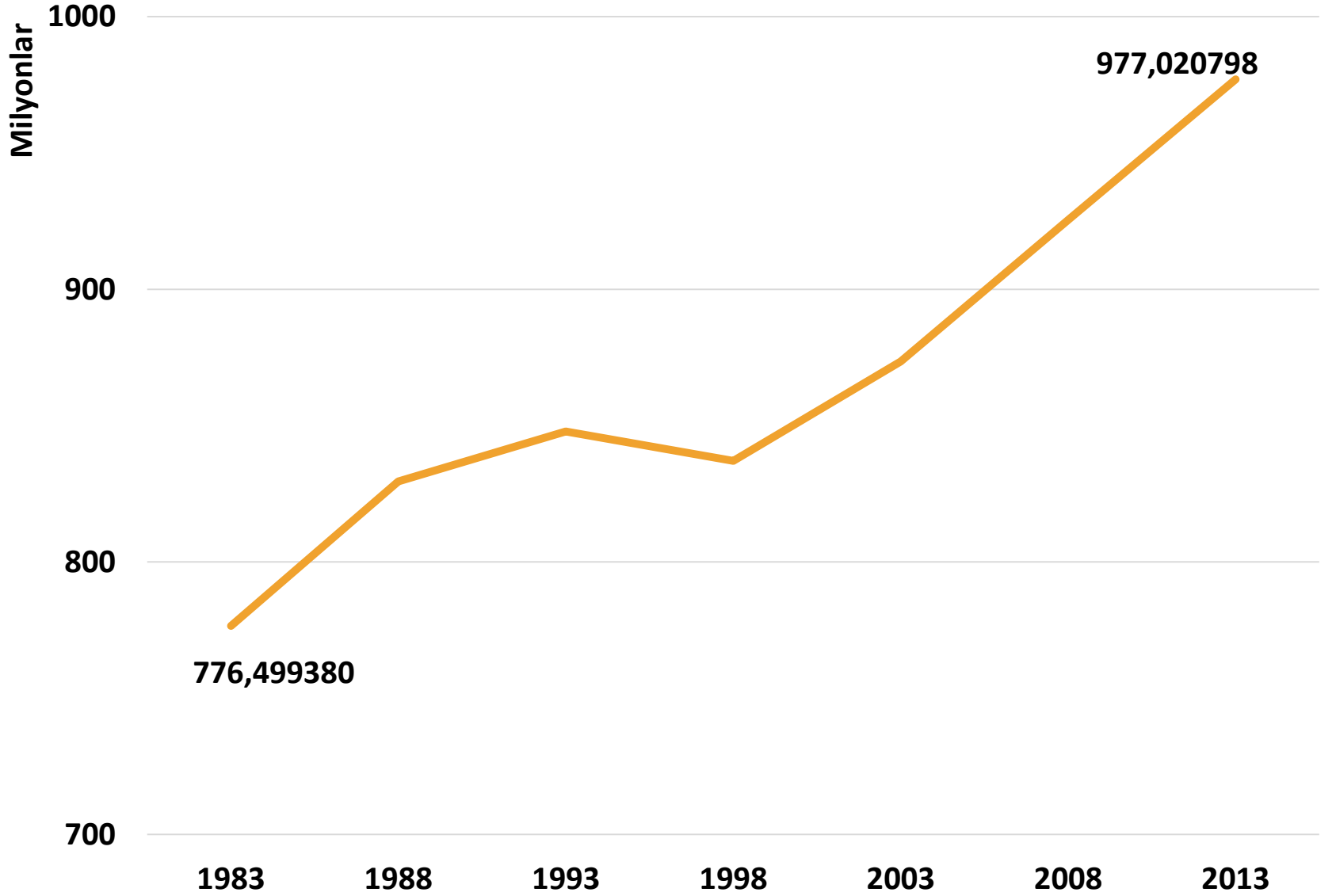
1,005603003

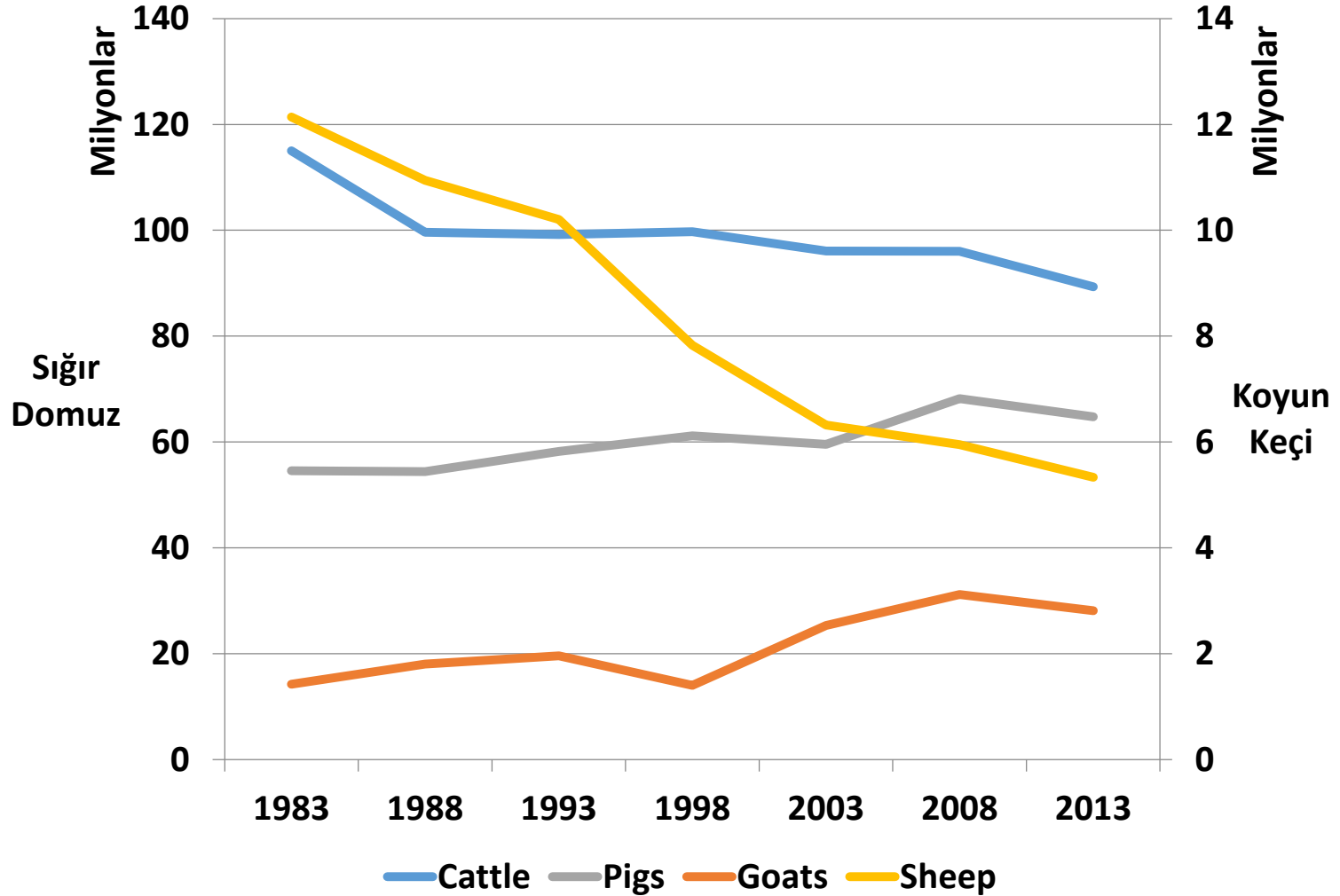
Bazı ülkelerin yıllar itibariyle domuz mevcudu

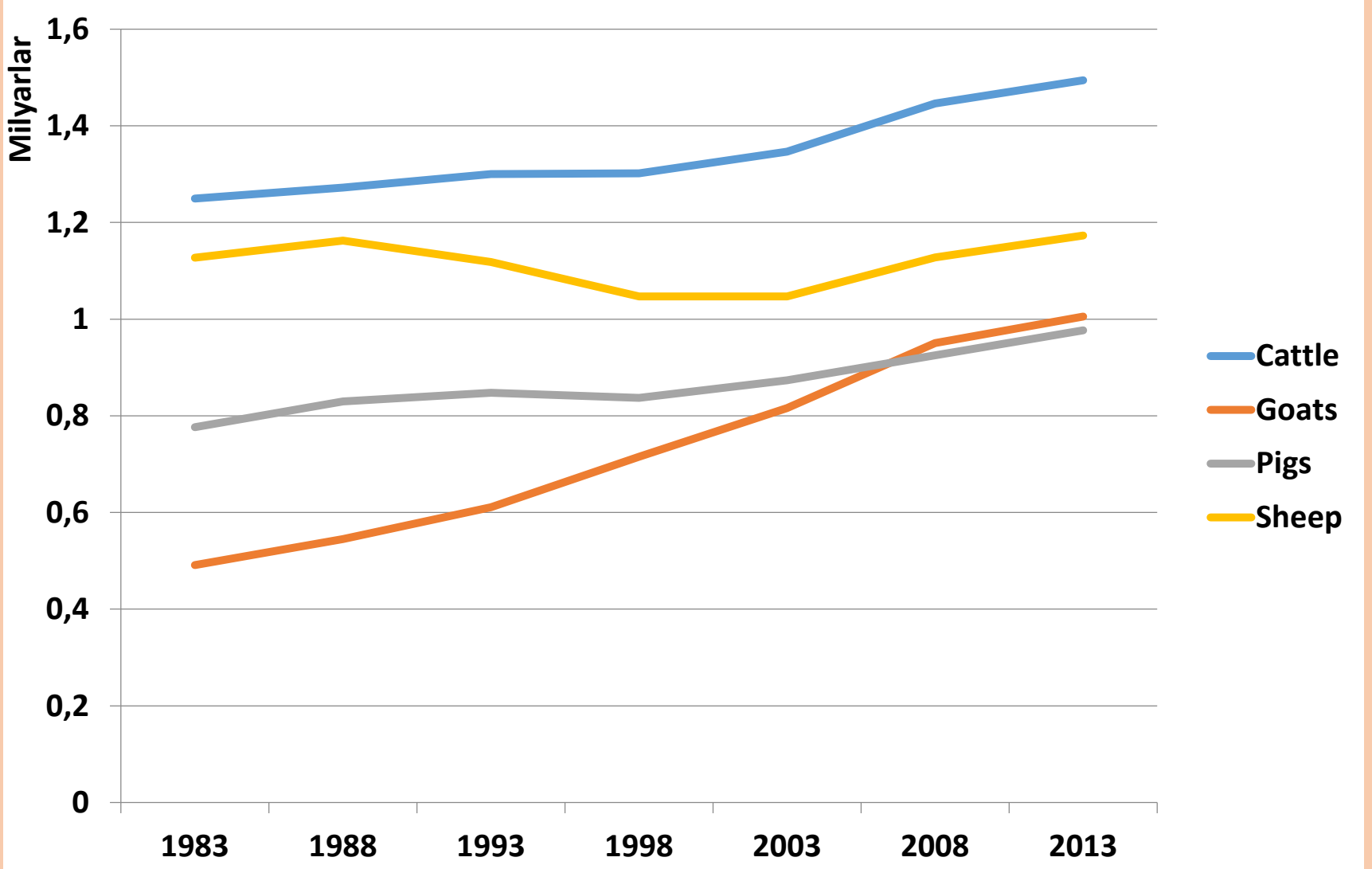
Dünyada yıllar itibariyle domuz mevcudu

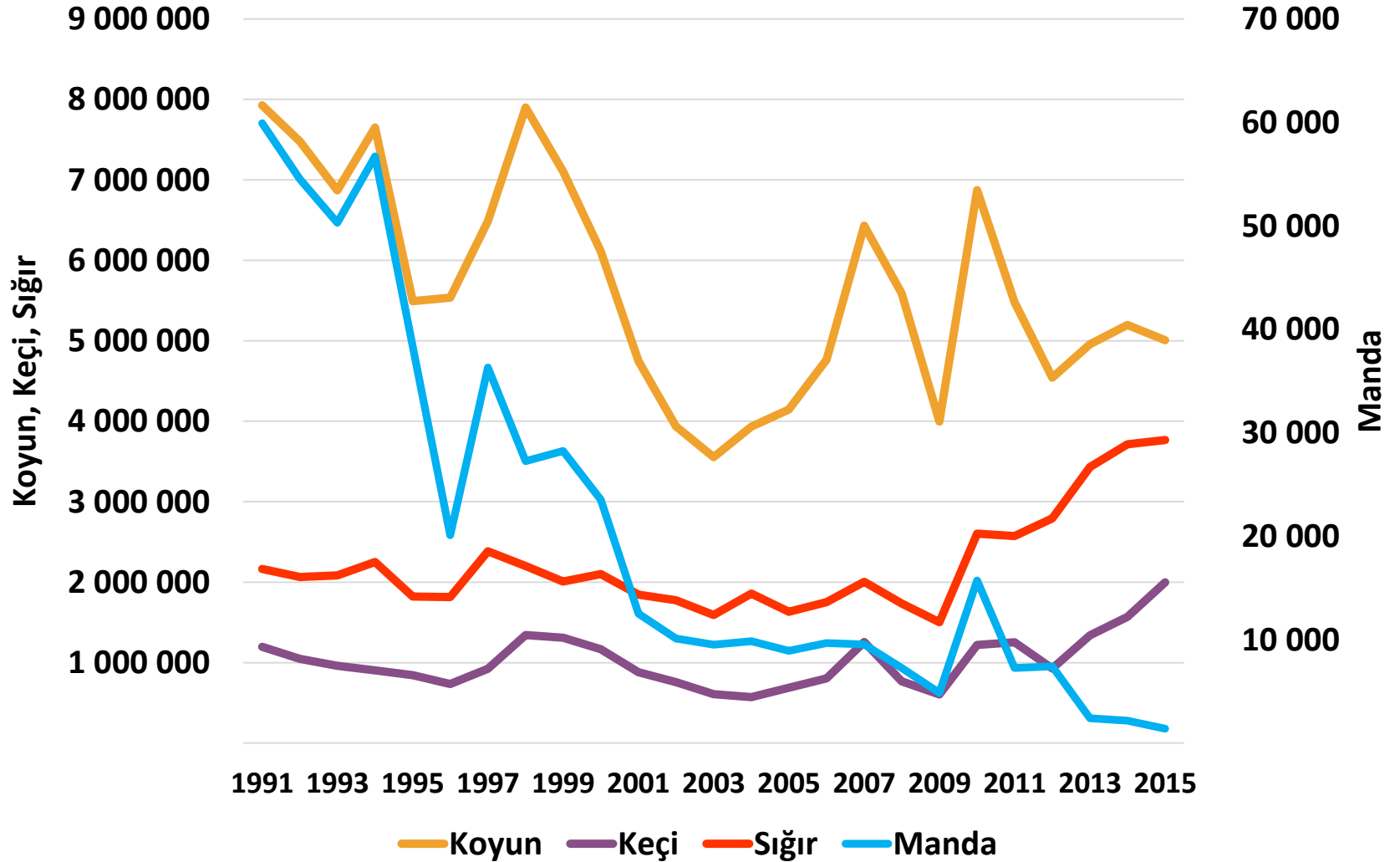
ABD'de Çeşitli Türlerin Sayısal Değişimi

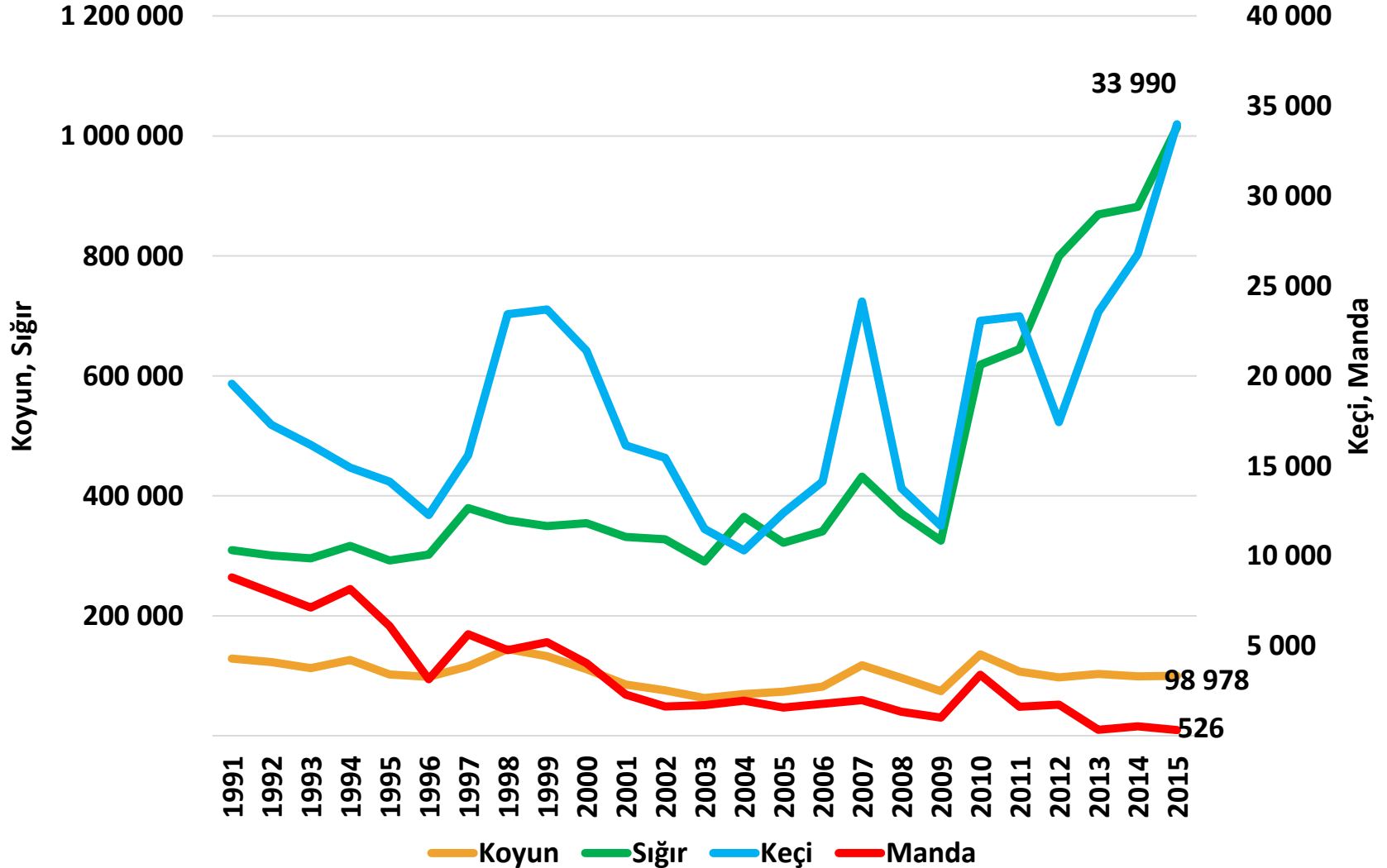
Dünyada Çeşitli Türlerin Sayısal Değişimi

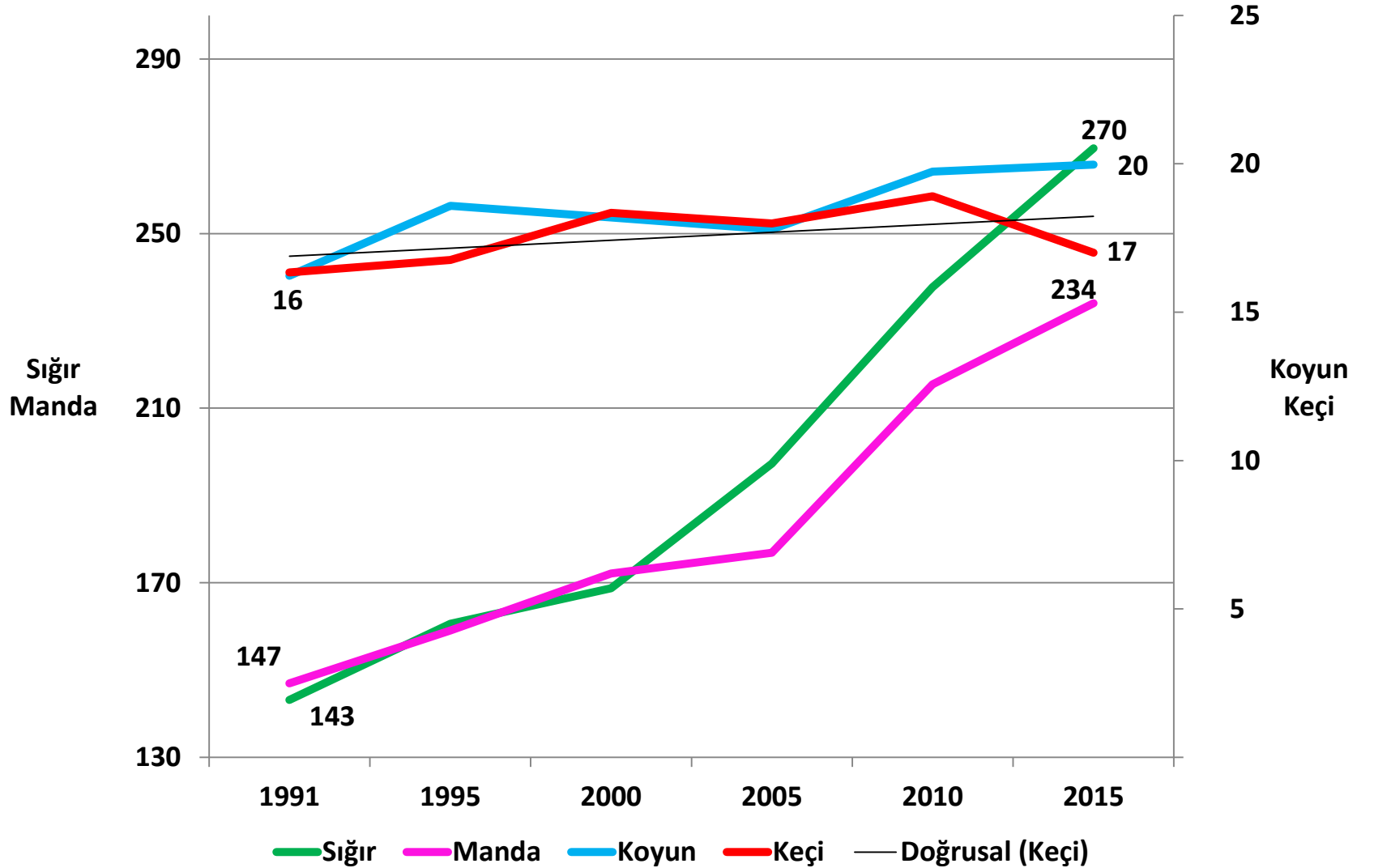
Çeşitli yıllarda ve farklı türlerde kesilen hayvan sayıları (baş) TÜİK

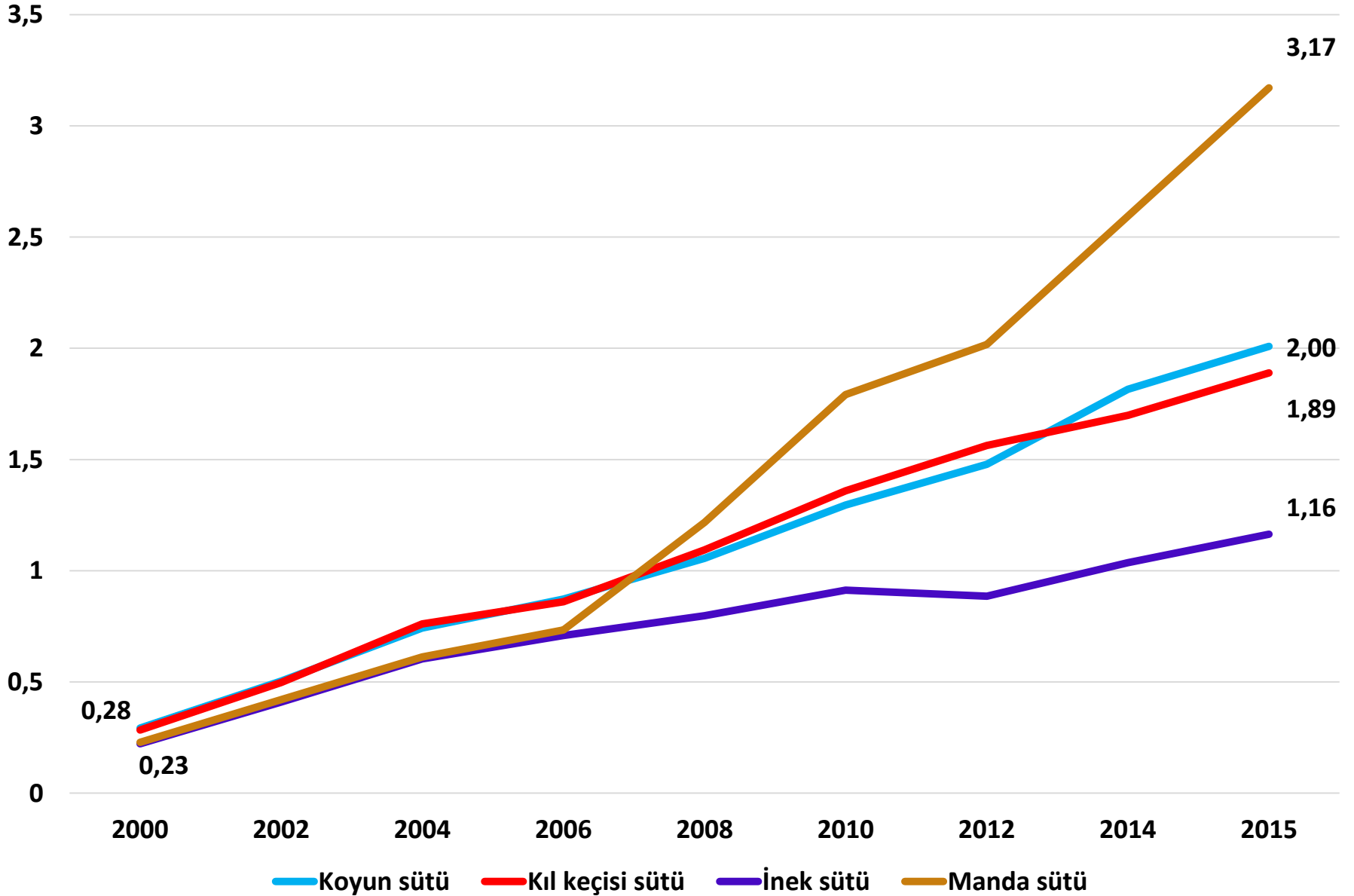
Çeşitli yıllarda farklı türlerde et üretim miktarları (ton)

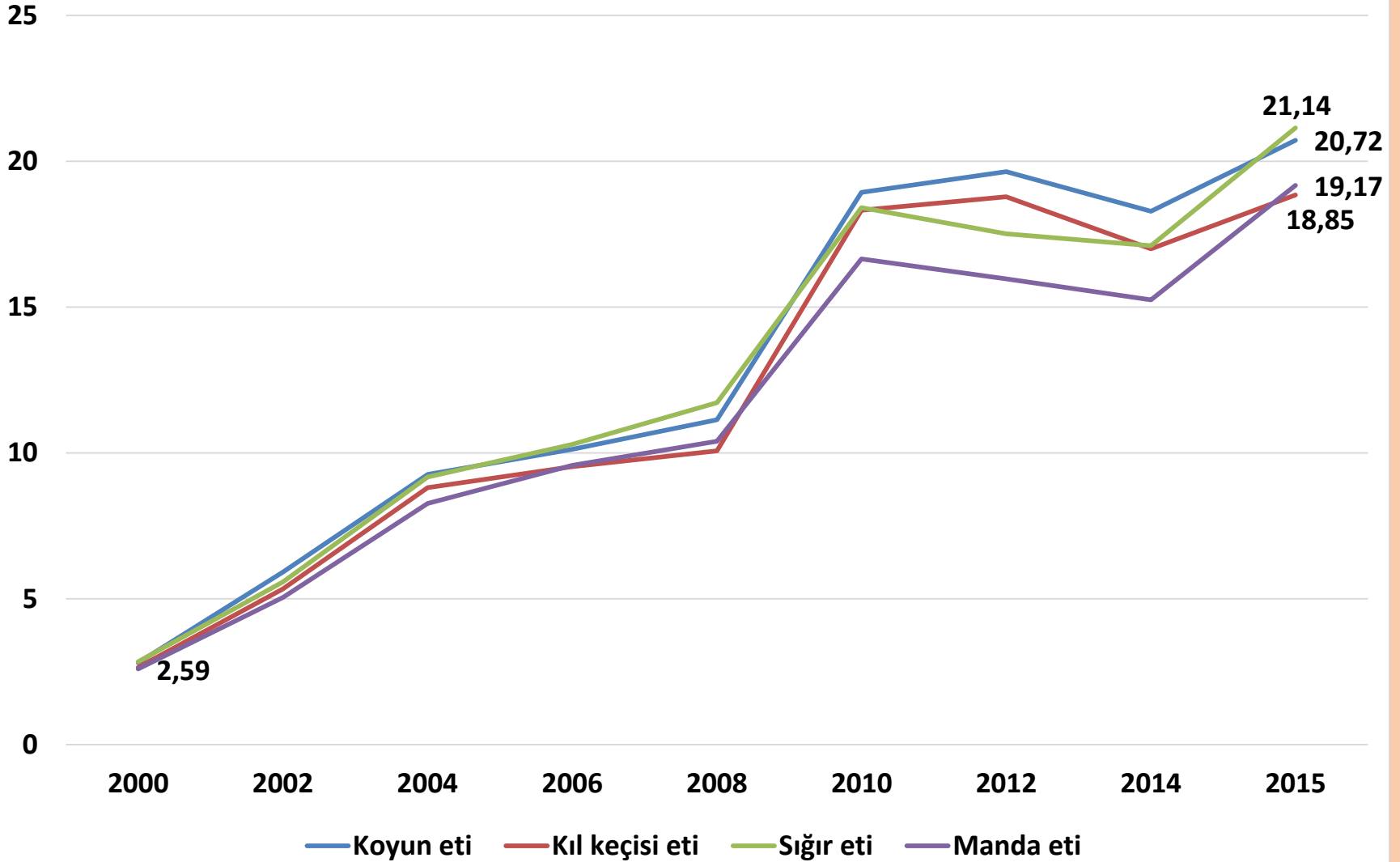
Çeşitli yıllarda farklı türlerde karkas ağırlığının değişimi (kg)

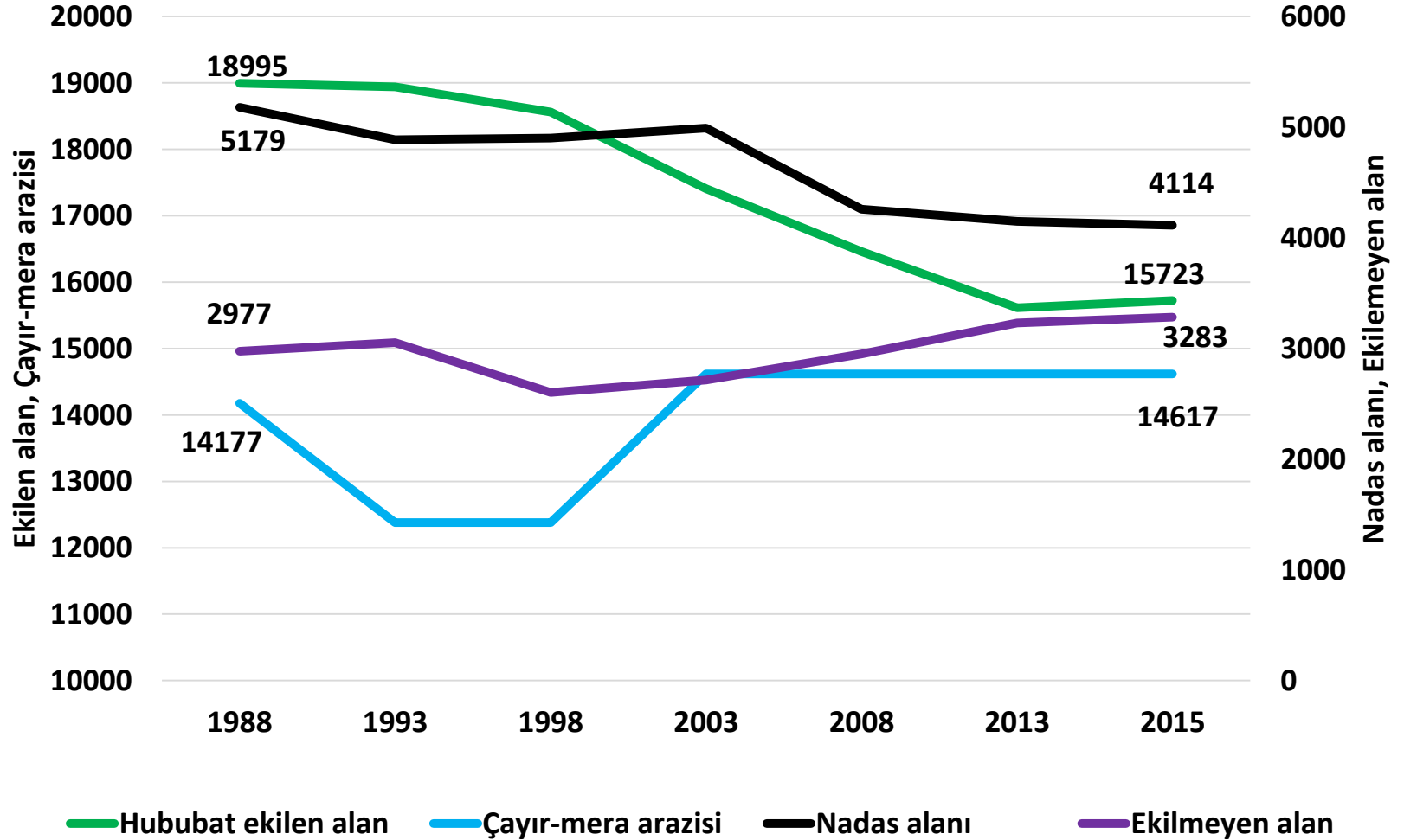
Çeşitli yıllarda farklı türlere ait üretici süt fiyatlarının değişimi (TL/L)

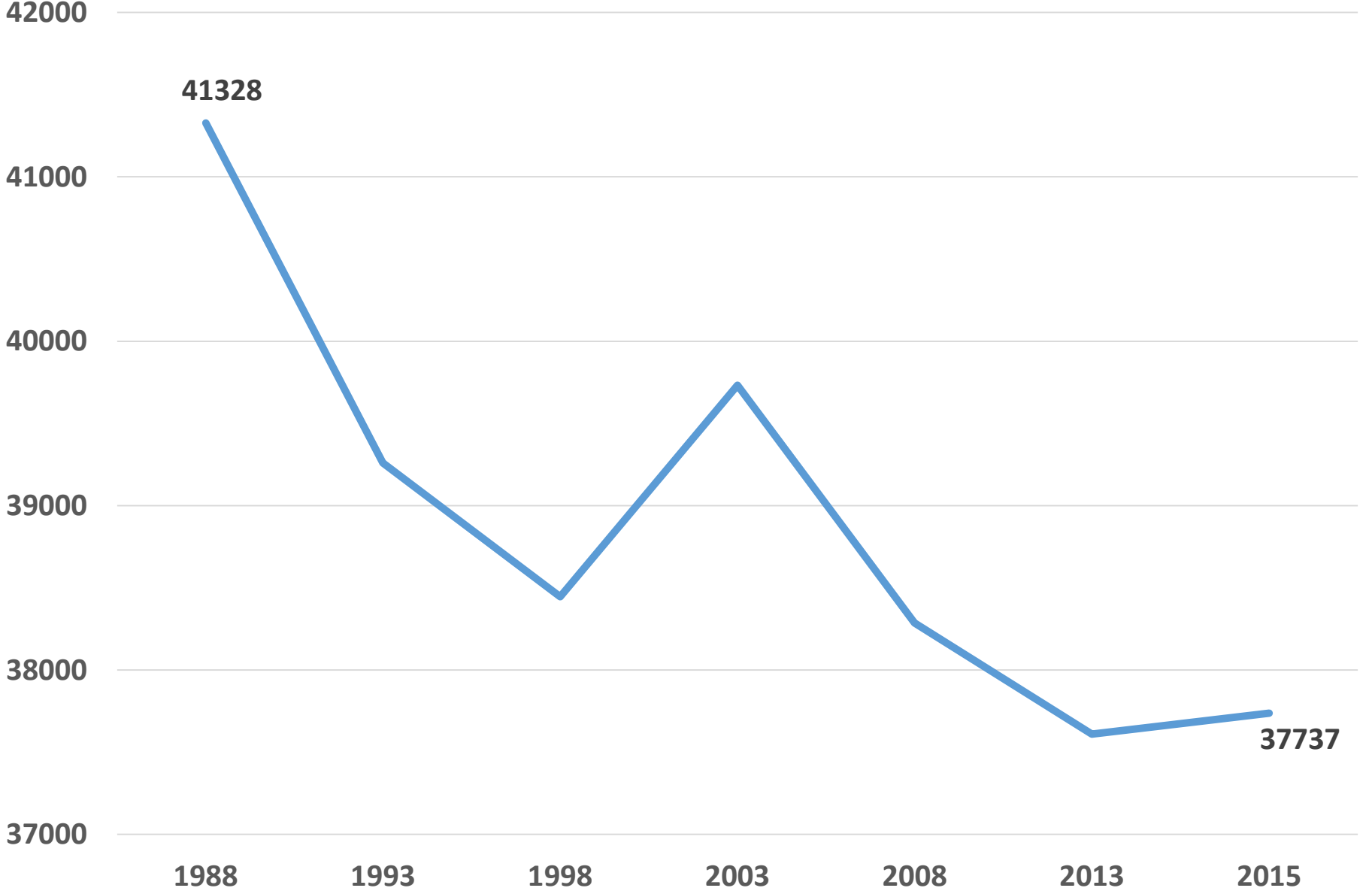
Çeşitli yıllarda farklı türlere ait üretici et fiyatlarının değişimi (TL/Kg)

Çeşitli yıllarda hububat ekilen alan, nadas alanı, çayır-mera varlığı ve ekilmeyen tarım arazisi değişimi (bin hektar)

Türkiye Otlatılabilir Alanlarının Değişimi (bin hektar)

Çeşitli yıllarda kırmızı et, süt, tavuk eti ve yumurta üretim değerlerinin değişimi (TL)

25 000 000 000

20 000 000 000

15 000 000 000

10 000 000 000

5 000 000 000

2007

2010

2013

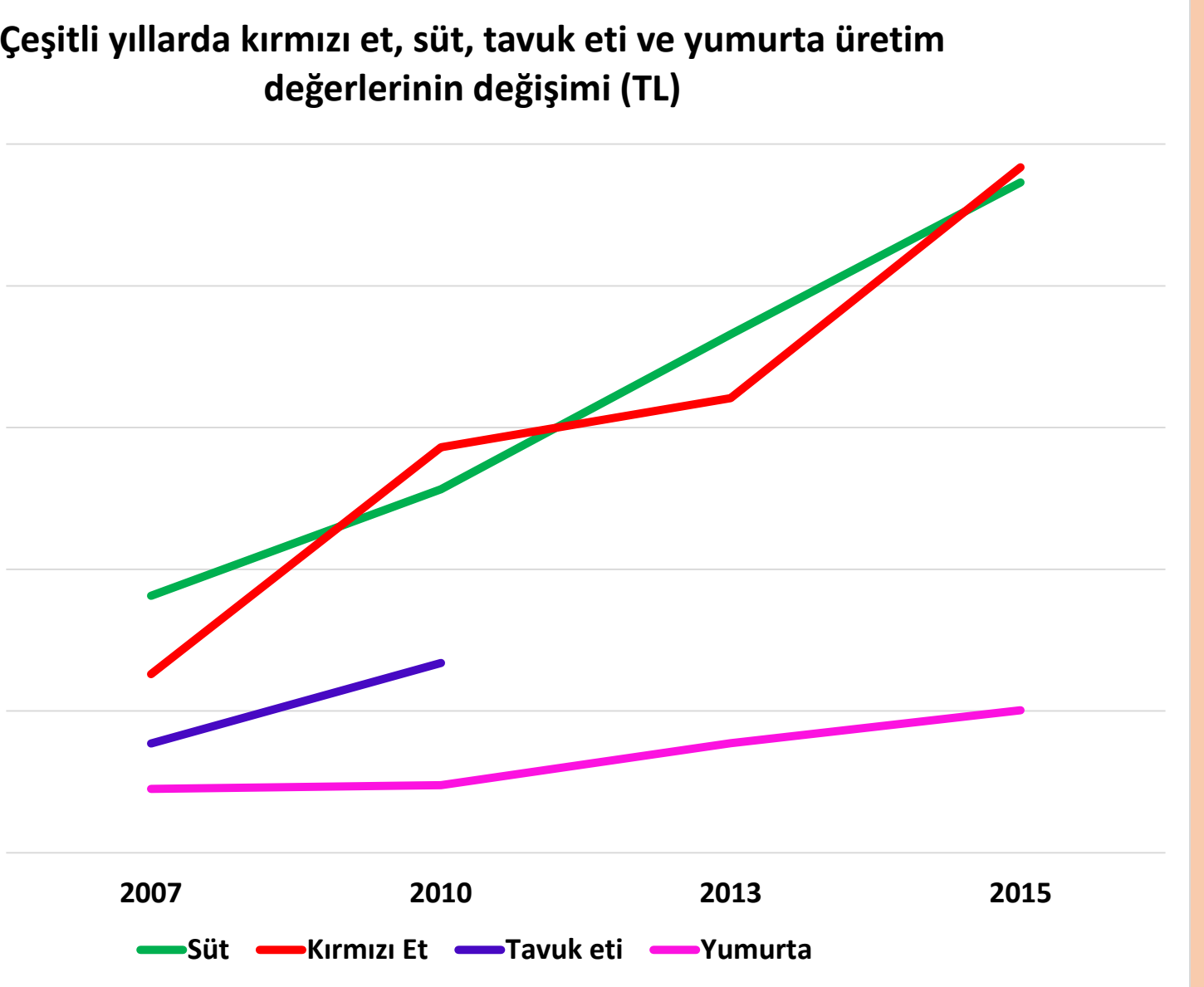
2015

Süt

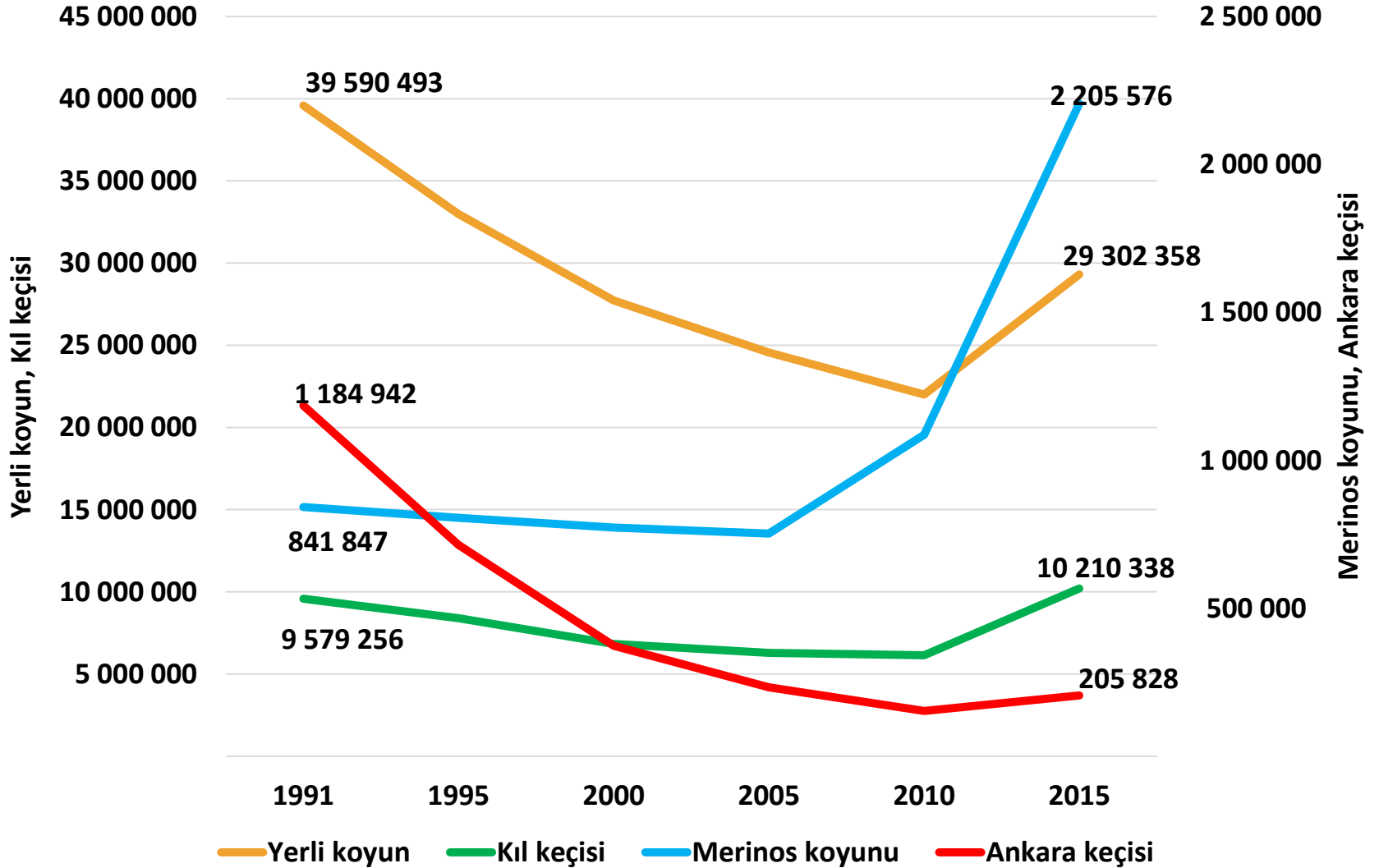
Kırmızı Et

Tavuk eti

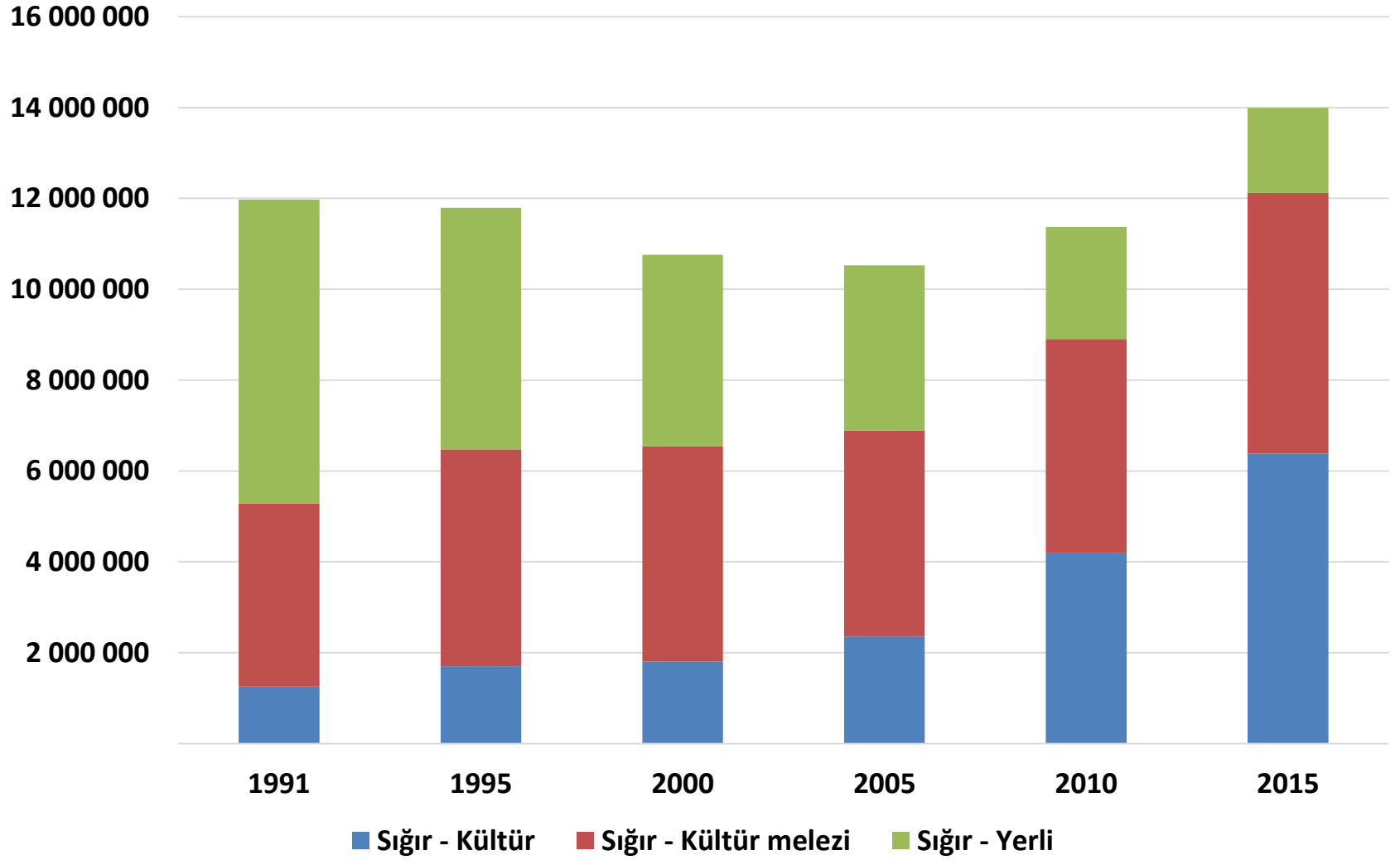
Yumurta

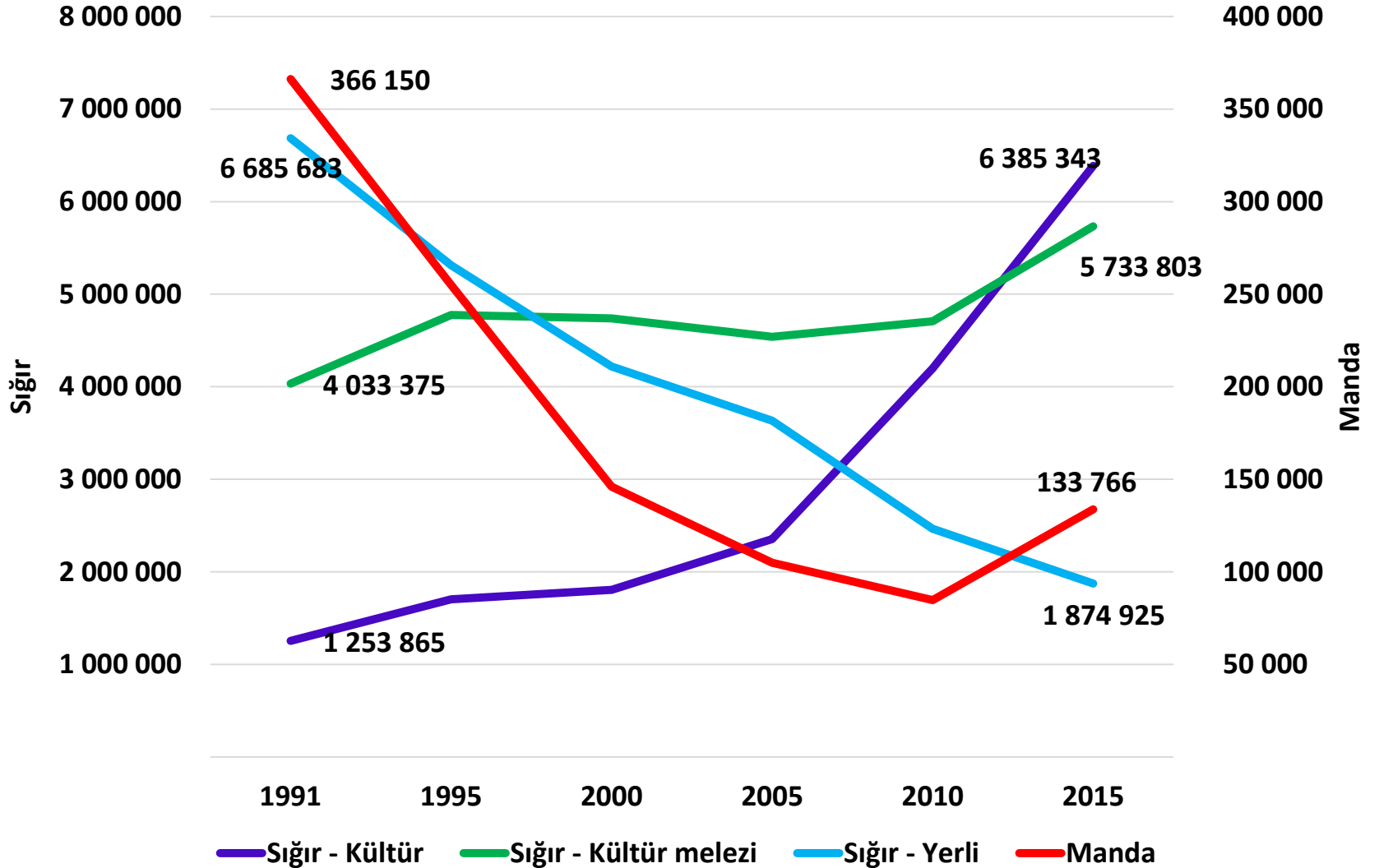
Çeşitli yıllarda tür ve ırklarına göre küçükbaş hayvan sayıları (baş)

Çeşitli yıllarda genotiplerine göre sığır sayıları (baş)

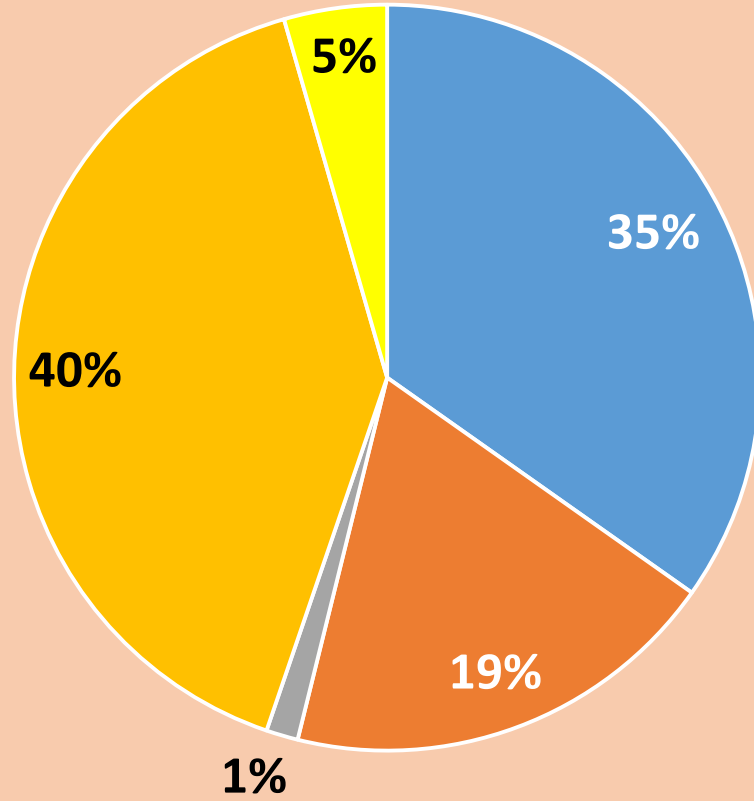

Çeşitli yıllarda tür ve ırklarına göre büyükbaş hayvan sayıları (baş)

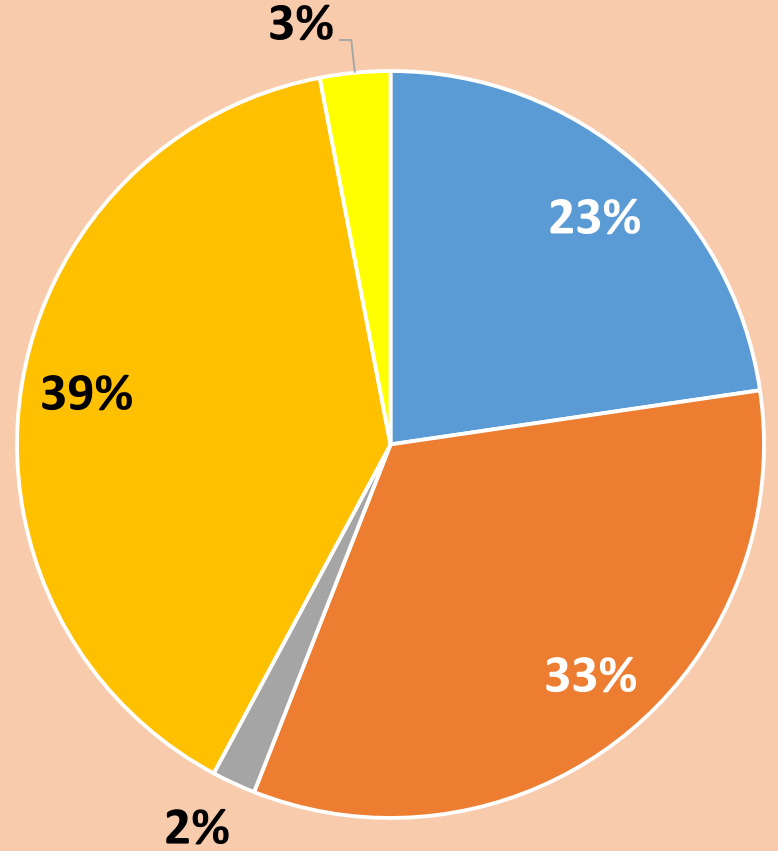
Dünya Et Üretiminin Türlere Dağılımı

1982

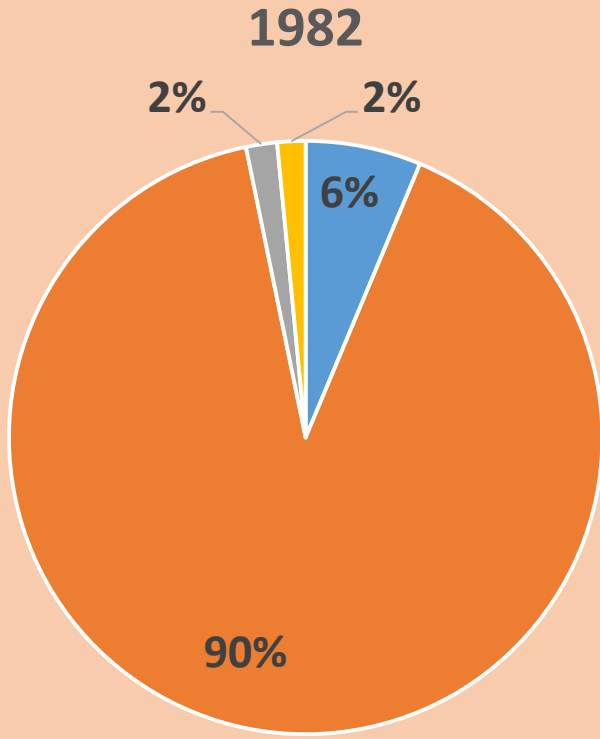
■ Sığır Eti ■ Tavuk Eti ■ Keçi Eti
■ Domuz Eti ■ Koyun Eti

2012

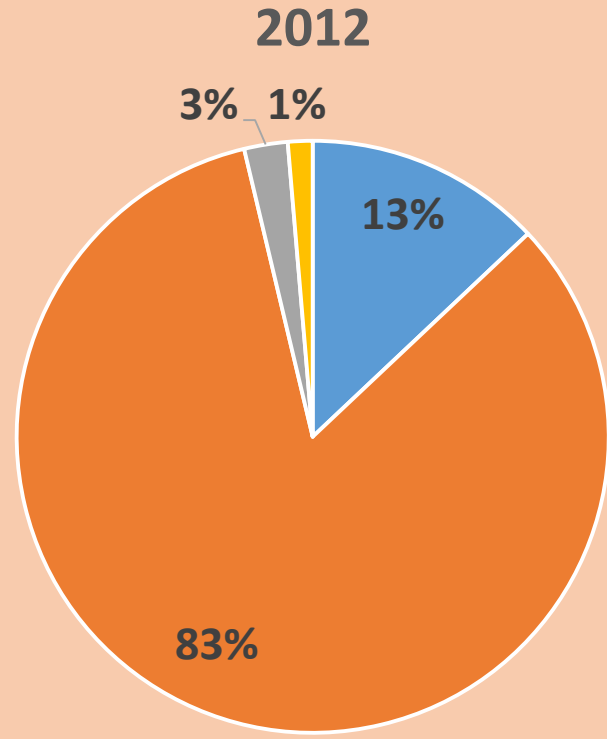

■ Sığır Eti ■ Tavuk Eti ■ Keçi Eti
■ Domuz Eti ■ Koyun Eti

Dünya Süt Üretiminin Türlerine Dağılımı

■ Manda Sütü ■ Siğir Sütü
■ Keçi Sütü ■ Koyun Sütü

■ Manda Sütü ■ Siğir Sütü
■ Keçi Sütü ■ Koyun Sütü

KIRMIZI ET ÜRETİMİNİ BELİRLEYEN ETMENLER

EKONOMİK

1. Teşvik ve destekler
2. Liberal ekonomik model
3. Özelleştirme
4. Maliyet ve fiyat
5. İşletme yapısı
6. Tekelleşme
7. İthalat

SOSYAL

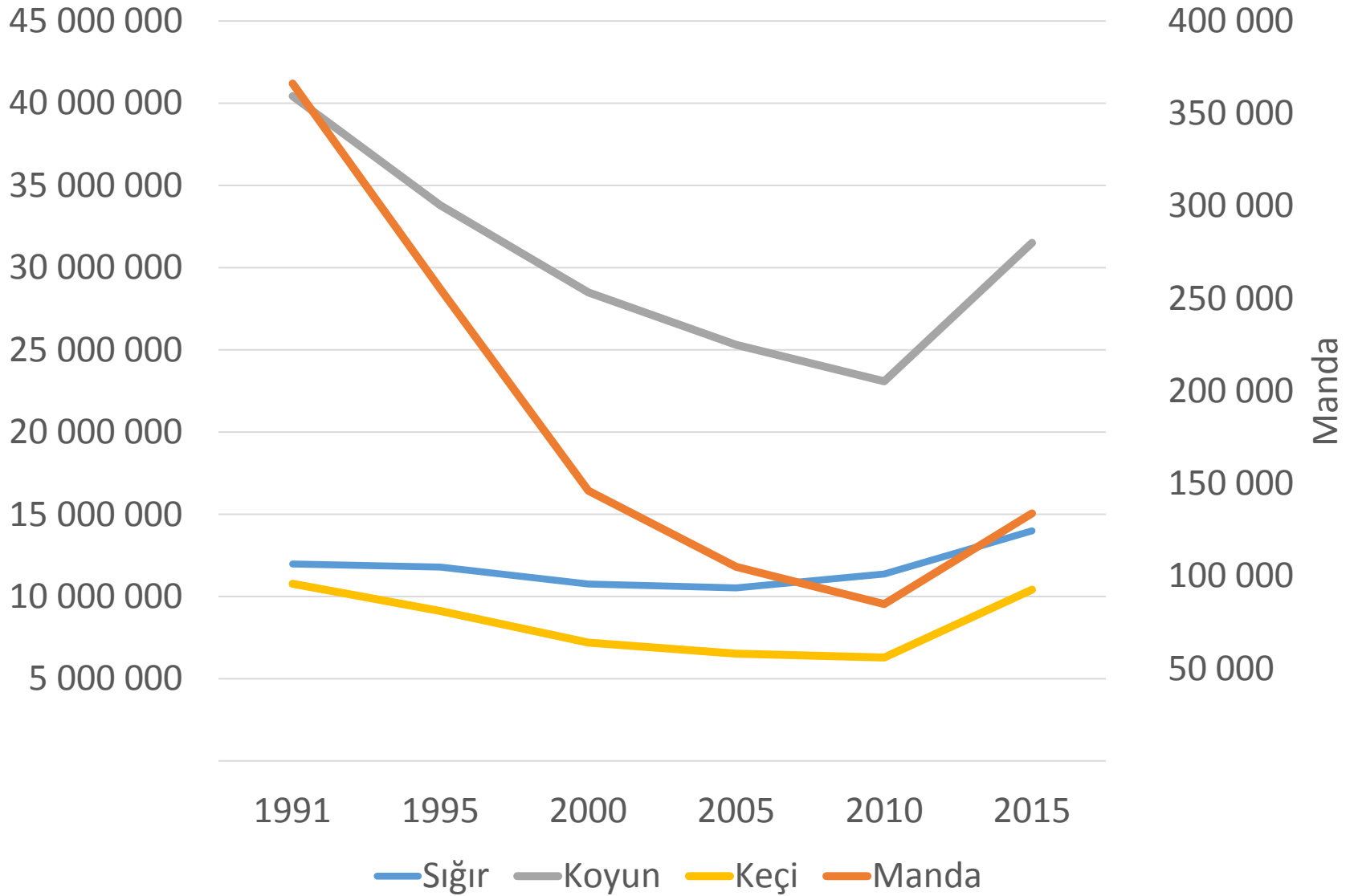
1. Kırsalda yaşam koşulları
2. Göç
3. Demografik yapıda değişim

YAPISAL

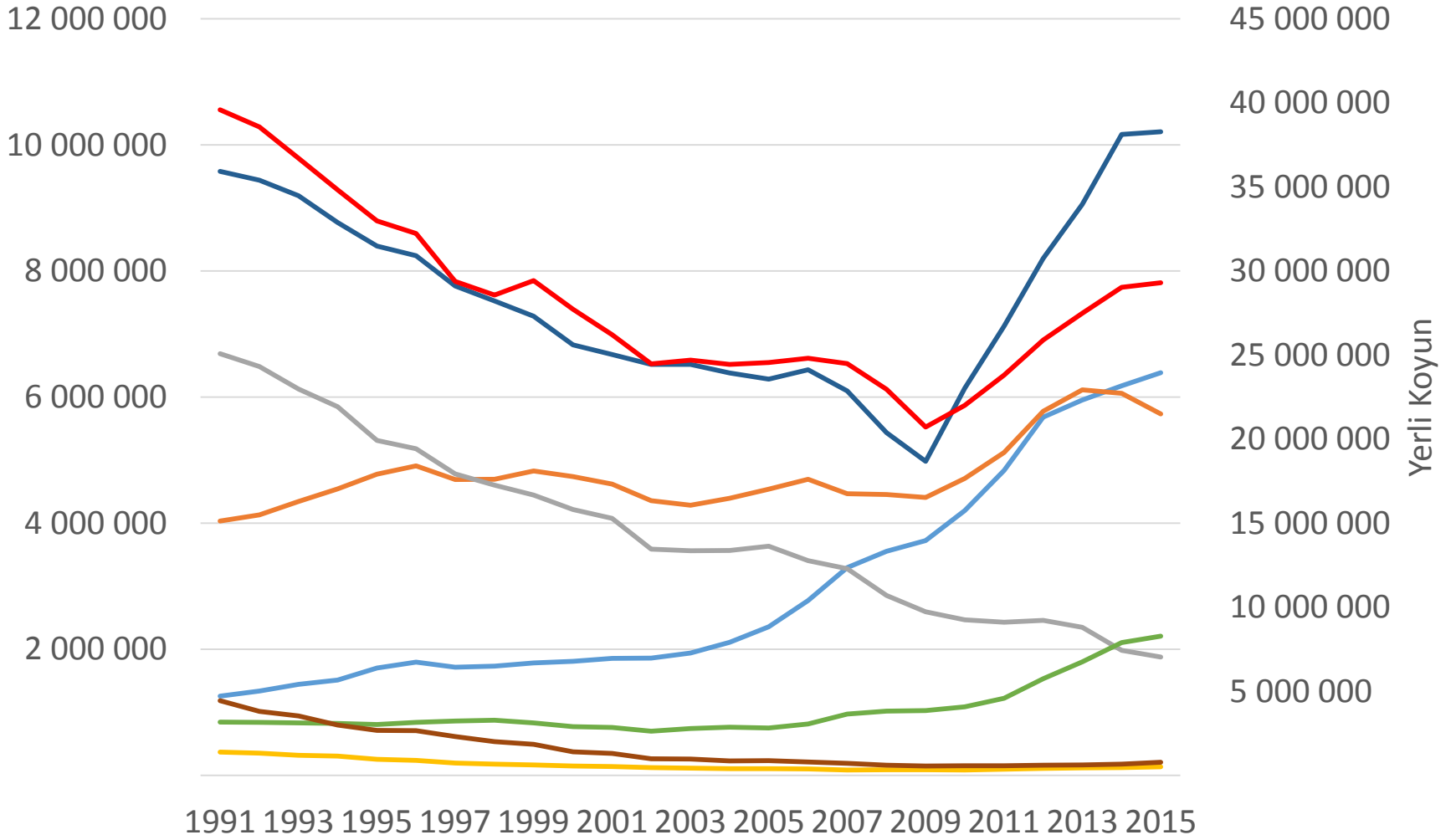
1. Damızlık
2. Çayır ve Mera
3. Kaba ve Yoğun Yem
4. Örgütlenme
5. Sermaye
6. Kredi
7. Hayvan Sağlığı
8. Barındırma
9. Bilgi
10. Yetiştirilmiş eleman

Küçükbaş ve Büyükbaş Hayvan Varlığı

Türkiye Hayvan Varlığının Değişimi (TÜİK)

Türkiye Hayvan Varlığının Değişimi (TÜİK)

- Sığır - Kültür
- Sığır - Kültür melezi
- Sığır - Yerli
- Manda
- Koyun - Merinos
- Keçi - Kıl
- Keçi - Tiftik
- Koyun - Yerli

Köy ve Kent Nüfusunda Değişim (Göç)

Köy ve Kent Nüfus Değişimi (Göç) **Devam**

Türkiye Şehir ve Köy Nüfusundaki Değişim (.000 kişi)

Yıllar	Şehir Nüfusu		Köy Nüfusu		Toplam Nüfus
	Kişi	%	Kişi	%	
1940	4.346	24,4	13.474	75,6	17.820
1950	5.244	25,0	15.703	75,0	20.947
1960	8.860	31,9	18.895	68,1	27.755
1970	13.691	38.4	21.914	61.6	35.605
1980	19.645	43.9	25.092	56.1	44.737
1990	33.326	59.0	23.147	41,0	56.473
2000	44.066	64.9	23.797	35.1	67.863
2010	56.222	76.3	17.501	23.7	73.723
2015	72.523	92.1	6.218	7.9	78.741

Köy ve Kent Nüfus Değişimi (Göç) Devam

- Tarım nüfusunun toplamdaki payı hızla azalmıştır.
- Ekstansif tarımsal üretimden işgücü kaçıışı vardır
- Başta koyun ve keçi yetiştiriciliği olmak üzere, tarımsal faaliyet, gençler için çekiciliğini yitirmiştir.
- Önceleri bu işlerle uğraşanlar, başta yaşlılık olmak üzere, çeşitli nedenlerle sektörü terk etmiştir.

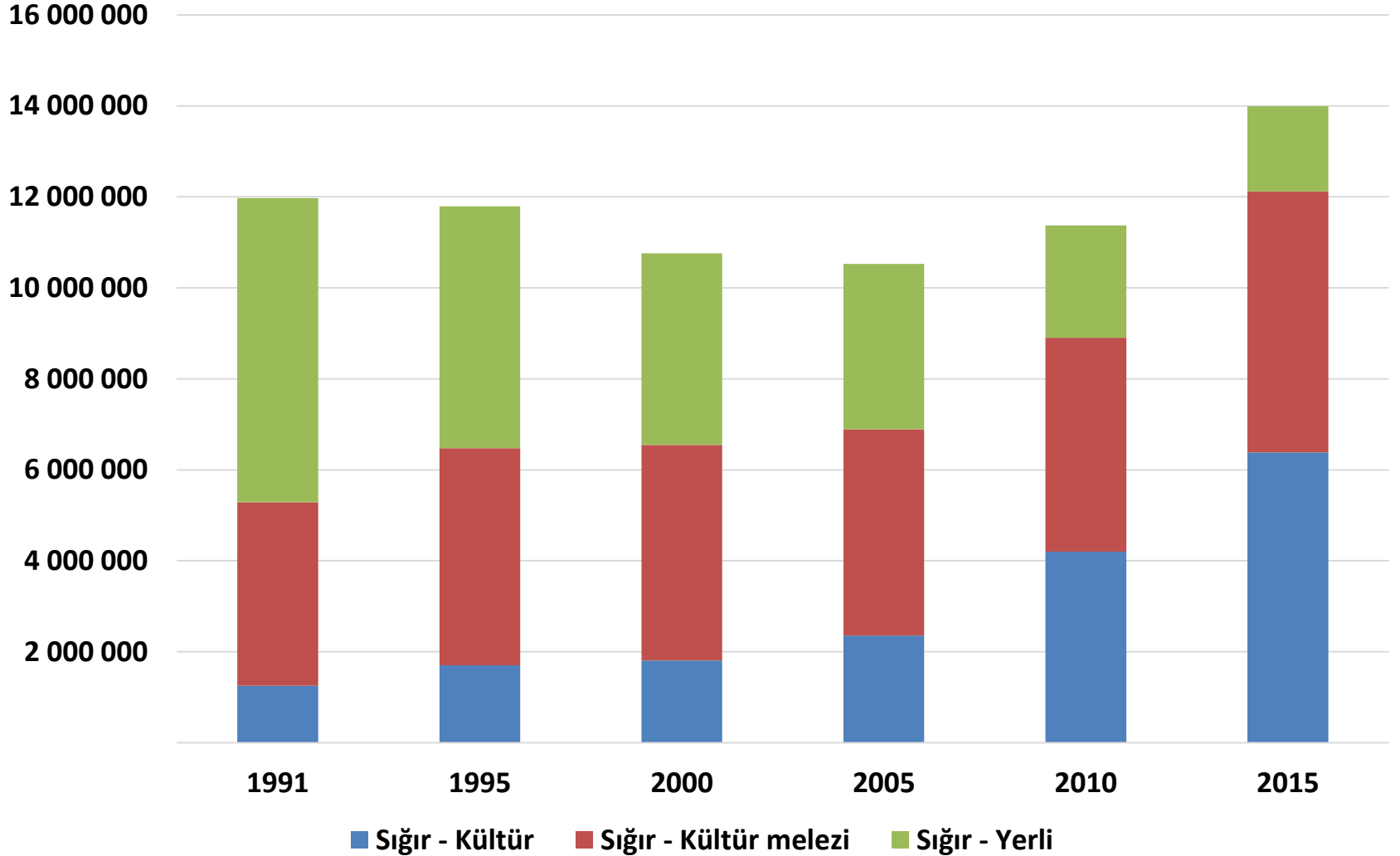
Köy ve Kent Nüfus Değişimi (Göç) Devam

- Kırsalda kalan nüfus, tarımsal faaliyette bulunmadan ya da faaliyetini azaltarak gelir sağlamaya yönelmiştir.
- İşi bırakma, ya da küçültmede hayvansal üretim ön sırayı almıştır. Çünkü; daha fazla ve sürekli işgücü gerektirmektedir

Genotip

Genotip-Sığır

Çeşitli yıllarda genotiplerine göre sığır sayıları (baş)

Genotip-Sığır

Devam

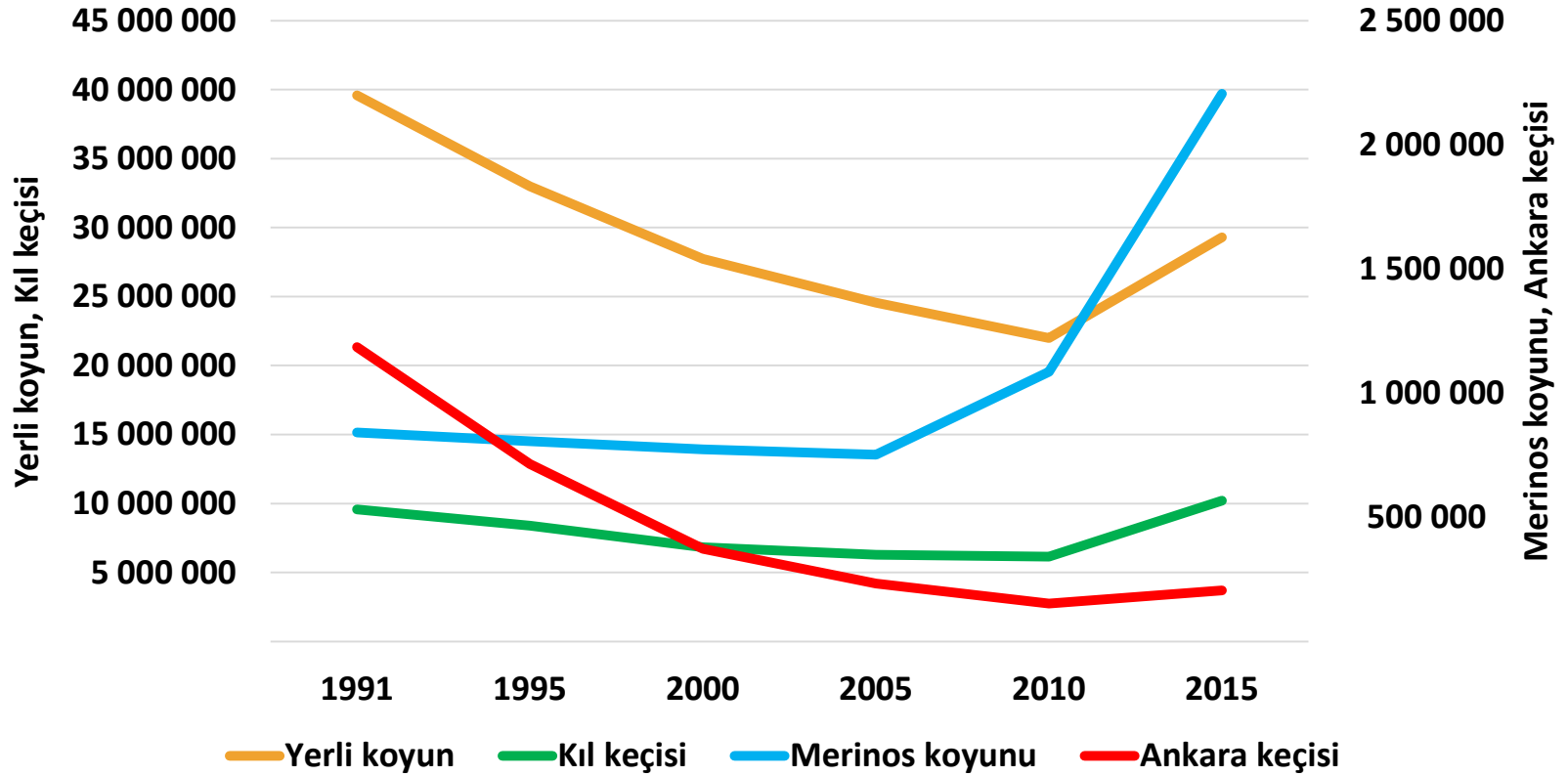
- Sığır varlığında hızlı bir değişim yaşanmakta
- Yerli sığır varlığı azalmakta, kültür ırk ve melezleri artmakta
- Uygulanan desteklemeler bu değişimi körüklemekte
- Değişimde bölge ve yöreler arası hayvancılık koşullarının farklılığı dikkate alınmamakta

Genotip-Sığır Devam

- Süt üretimini artırma odaklı uygulamalar, et deposu nitelikli düşük girdili üretim alanlarının üretim dışı kalması tehdidini doğurmaktadır
- “Çevreye uygun hayvancılık” yerini “hayvana uygun çevre” tipinde hayvancılığa bırakmakta
- Uygun bölgelerde yerli sığır yetiştiriciliği desteklenmemekte
- Bu bölgelerde büyüme hızını artırmaya yönelik kullanma melezlemesi uygulanmamaktadır

Genotip-Küçükbaş

Çeşitli yıllarda tür ve ırklarına göre küçükbaş hayvan sayıları (baş)

Genotip-Küçükbaş **Devam**

- Küçükbaş yetiştiriciliği yerli ırklara dayalı
- Geliştirilen yeni tipler yaygınlaşmamış
- Kimi yetiştirici genotip değişikliği arayışında
- Uygun yerlerde büyüme ve et verimine yönelik ikili; döl, büyüme ve et verimine yönelik üçlü kullanma melezlemesi denenmeli

Genotip-Küçükbaş **Devam**

- “YERLİ IRKLARIN HALK ELİNDE ISLAHI” Projesi geliştirilip sürdürülmeli ve yaygınlaştırılmalı
- Keçi-Orman-Yetiştirici üçlüsünü koruyan uygulamalar geliştirilmeli
- Yerli keçi varlığının büyüme ve et verim gücü artırılmalı
- Kırsalda beslenme kalitesini artırmaya katkı sağlayacak keçicilik sistemleri geliştirilmeli

İşletme Yapısı

Hayvancılık işletmelerinin yapısı

Yıllar	İşletme Sayısı	İşletme Tiplerinin Payı (%)			Ortalama arazi varlığı (da)
		Bitkisel + Hayvansal Ür. Yapan	Yalnız Hayvansal Ür. Yapan	Yalnız Bitkisel Ür. Yapan	
1950	2 527 000	-	-	-	77.0
1963	3 100 900	-	-	-	55.3
1970	3 058 900	83.30	9.40	7.30	55.8
1980	3 650 900	86.03	2.52	11.45	62.3
1991	4 091 530	72.14	3.43	24.43	52.7
2001	3.075.516	67,42	2,36	30,22	61
2006	3.071.650	67.50	2.40	30.10	-

Hayvancılık işletmelerinin yapısı [Devam](#)

- Hayvancılık yapan işletme oranı son 40 yıllık süreçte **%93 ten %70** e gerilemiştir

HAYVANCILIKTAN KAÇIŞ

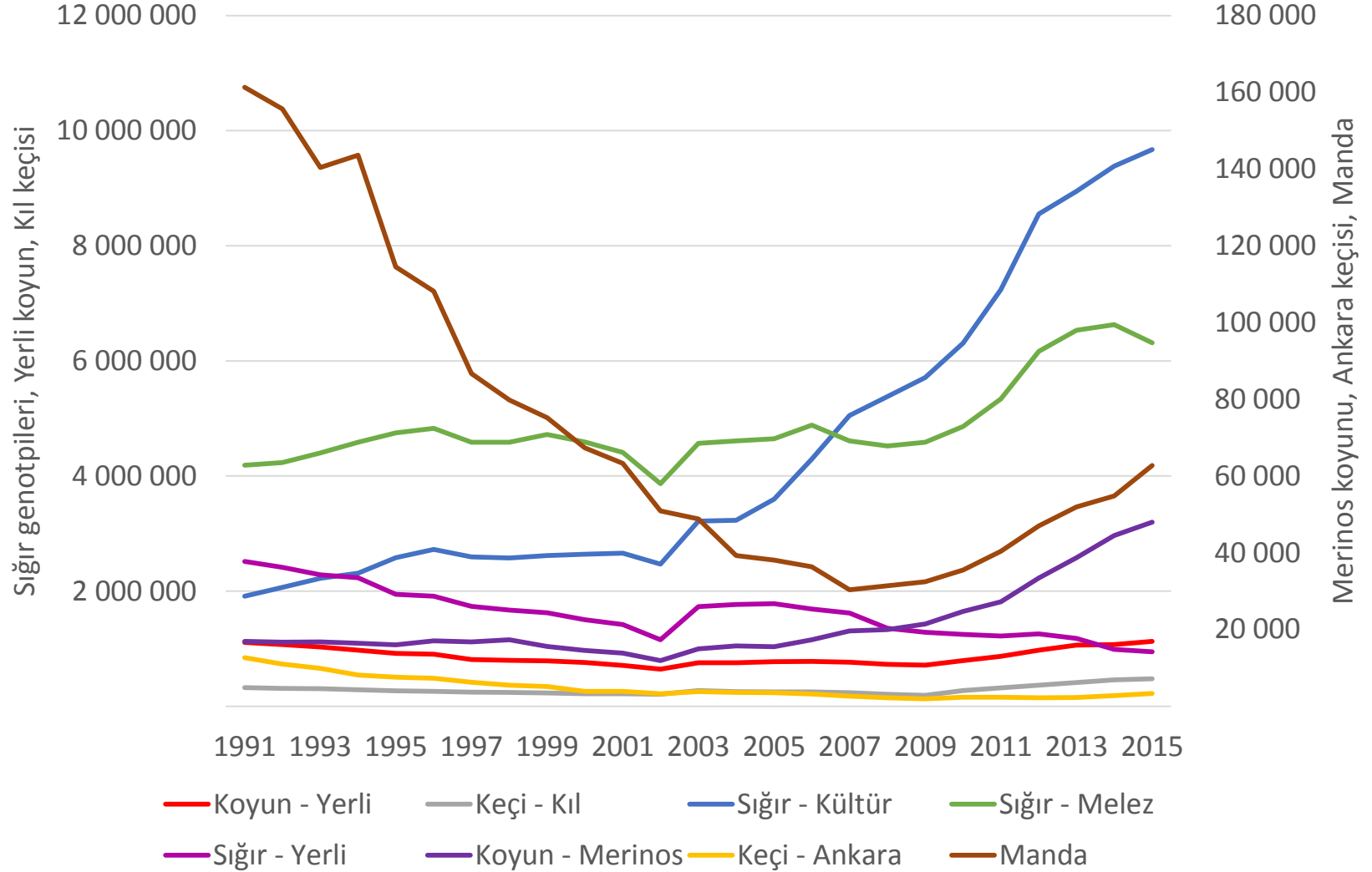
- İşletme sayısı ve ortalama arazi varlığı dikkate alınarak hesaplama yapıldığında toplam arazi varlığının son yıllarda azaldığı görülür (1980-2001)

TARIM DIŞI KALMA

Süt Üretimi

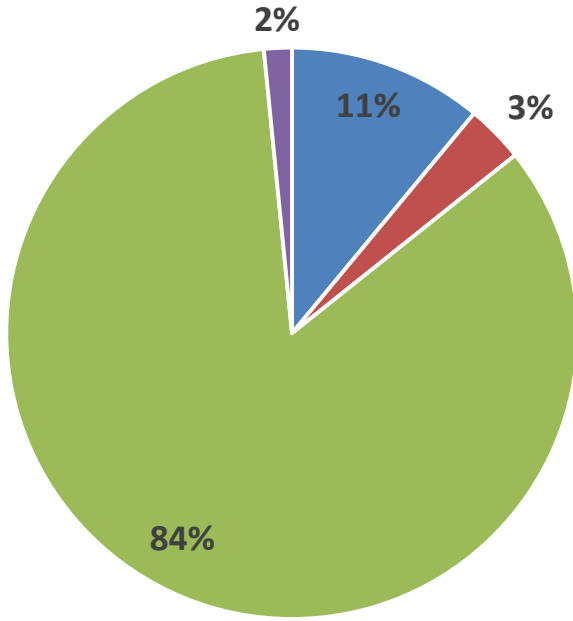
Süt Üretimi

Türkiye'de Tür ve Genotiplere Göre Süt Üretimi

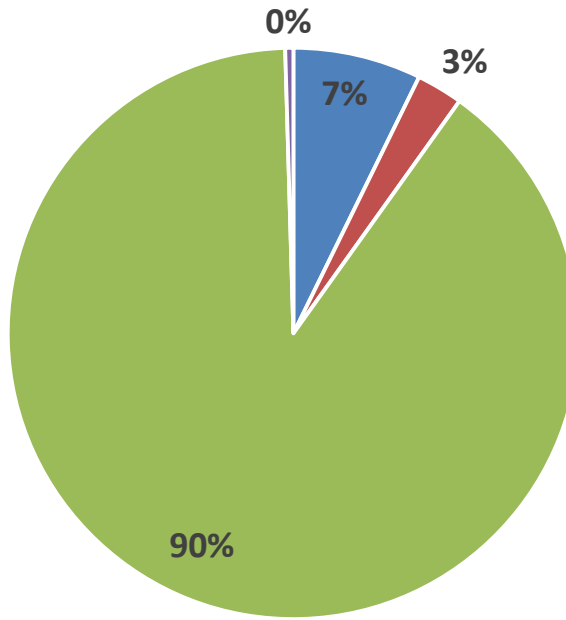

Türkiye Süt Üretiminin Türlerine Göre Dağılımı

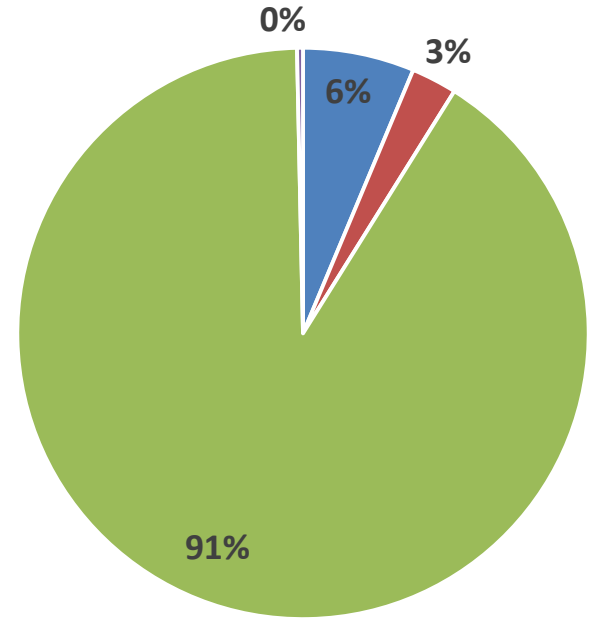
1991

2003

2015

■ Koyun ■ Keçi ■ Sığır ■ Manda

■ Koyun ■ Keçi ■ Sığır ■ Manda

■ Koyun ■ Keçi ■ Sığır ■ Manda

Süt Üretimi **Devam**

- Küçükbaş süt üretimi azalmıştır
 - Sayısal azalma ve
 - Koyunda sağımdan vazgeçme
 - İşgücü yetersizliği
- Sığır sütü üretimi artmıştır
 - Kültür ırk ve melezlerinin sayı ve oran artışı
- Toplam süt üretimi artmıştır
- **Kişi başına süt üretimi gerilemiştir**

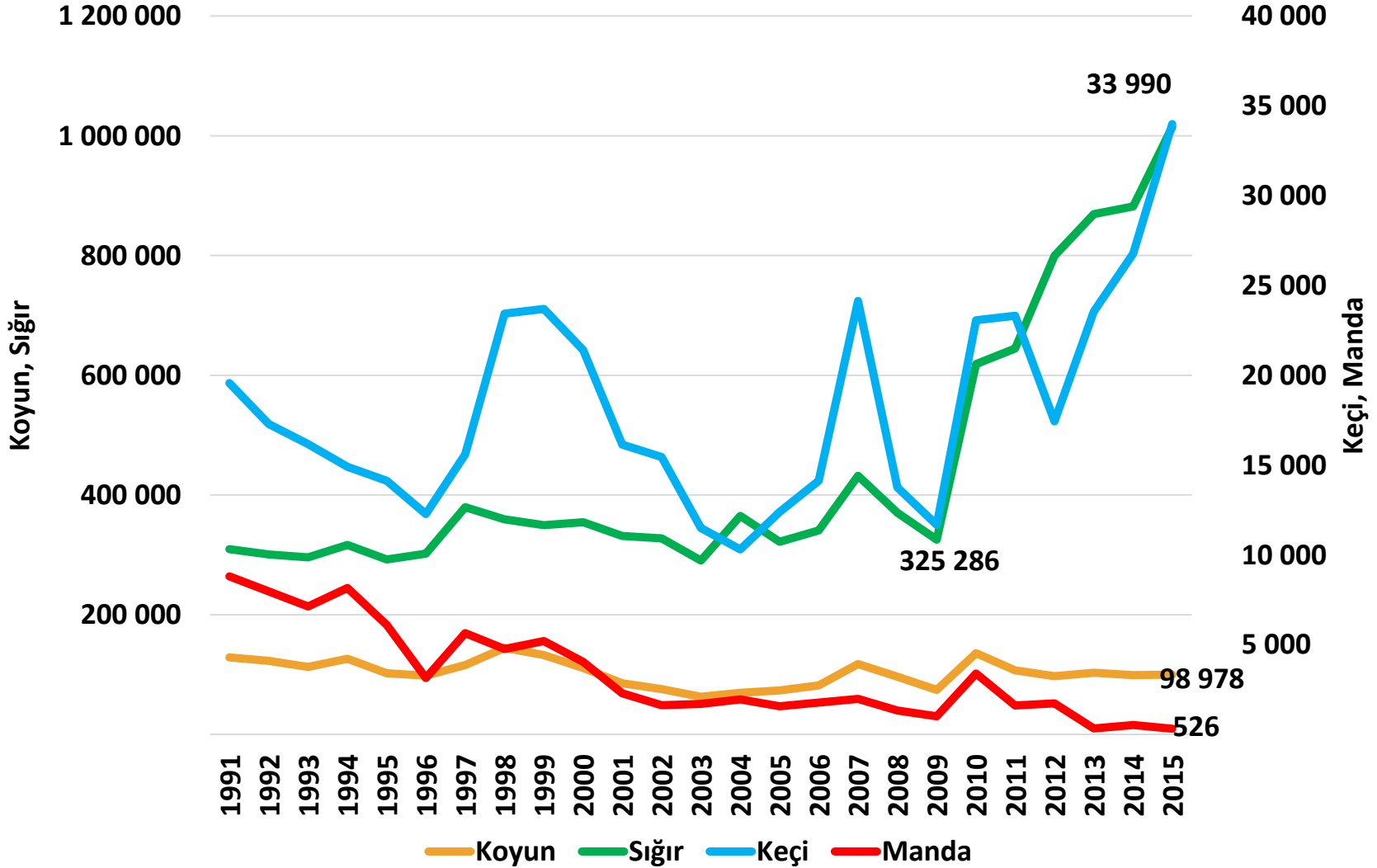
Kırmızı Et Üretimi

Çizelge 2.4. Çeşitli yıllarda Türkiye kırmızı et üretimi (tuik.gov.tr., 2009)

YIL	ET ÜRETİMİ (TON)		
	KOYUN	KEÇİ	SIĞIR
1991 Top.	457.760		
1991 KB ve BB Top.	148.196 (%32)		309.564 (%68)
1991	128 626	19 570	309 564
1995	102 115	14 124	292 447
1999	132 476	23 693	349 681
2003	63 006	11 487	290 454
2007	117 524	24 136	431 963
2008	96 738	13 753	370 619
2008 KB ve BB Top.	110.491 (%23)		370.619 (%77)
2008 Top.	481.110		

KB: Küçükbaş, BB: Büyükbaş, Top.: Toplam,

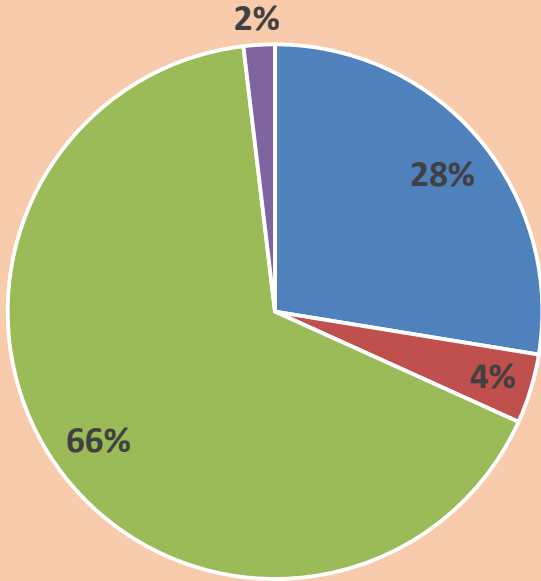
Çeşitli yıllarda farklı türlerde et üretim miktarları (ton)

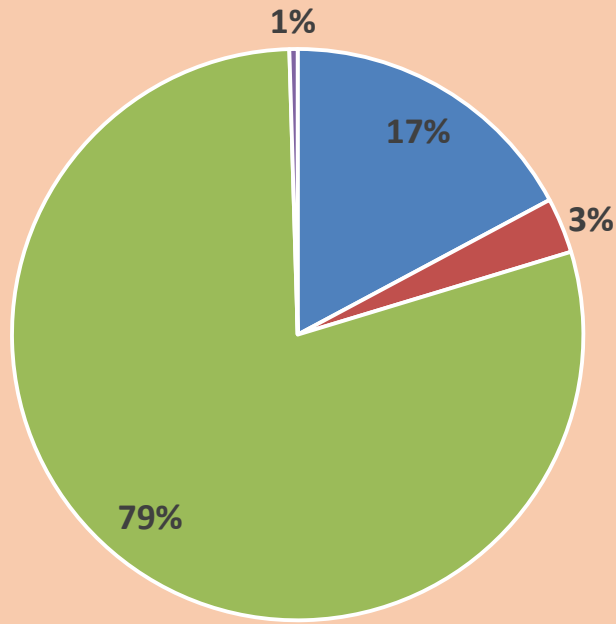
Çeşitli Yıllarda Türkiye Koyun, Keçi, Manda ve Sığır Eti Üretimi

Türkiye Kırmızı Et Üretiminin Türlere Göre Dağılımı

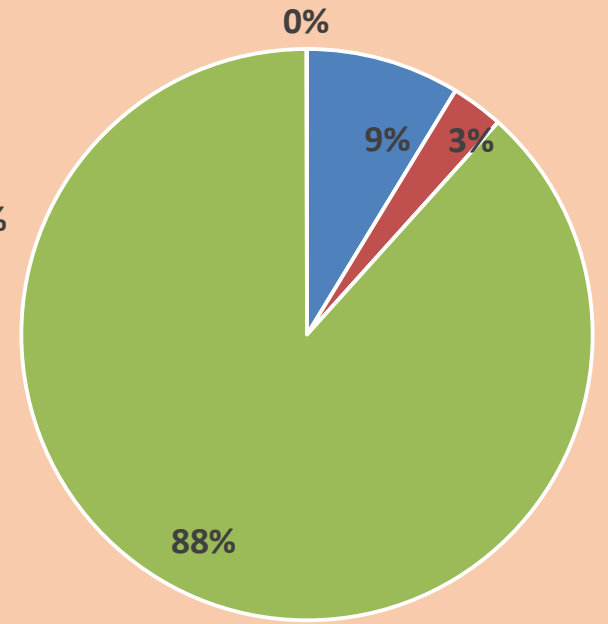
1991

2003

2015

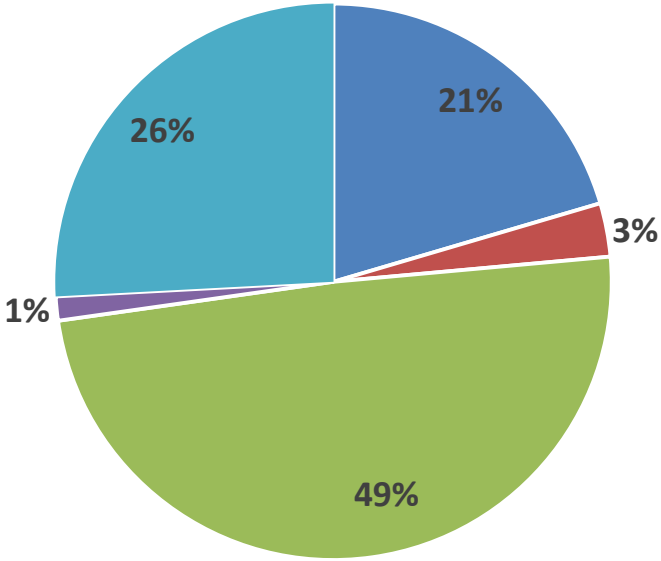
■ Koyun ■ Keçi ■ Siğir ■ Manda

■ Koyun ■ Keçi ■ Siğir ■ Manda

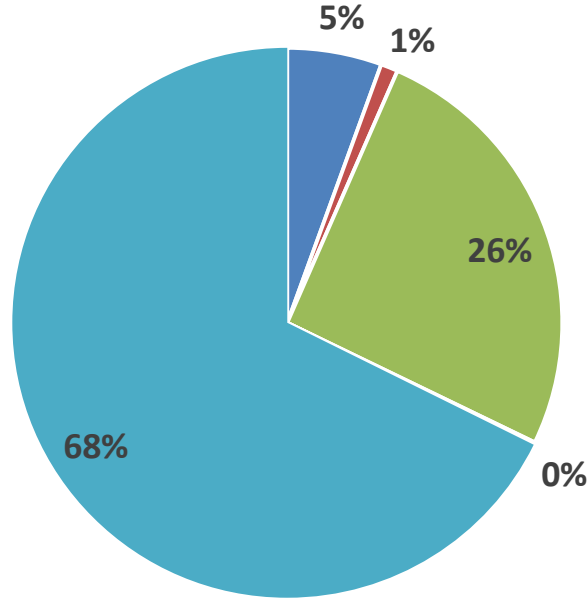
■ Koyun ■ Keçi ■ Siğir ■ Manda

Türkiye Et Üretiminin Türlerine Göre Dağılımı

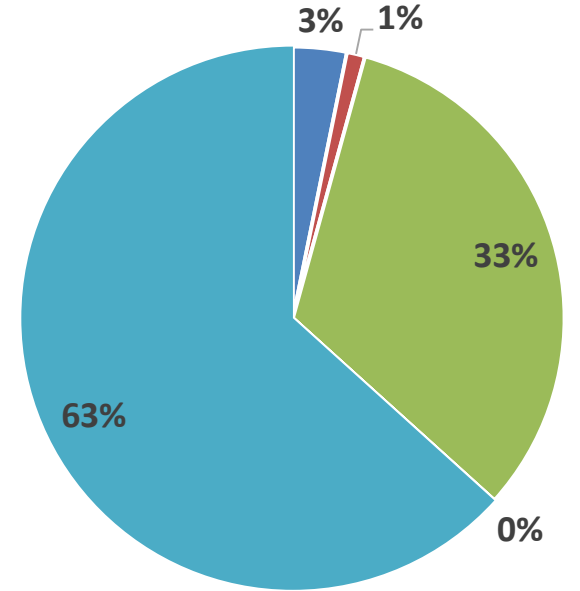
1991

2003

2015

■ Koyun ■ Keçi ■ Sığır ■ Manda ■ Tavuk

■ Koyun ■ Keçi ■ Sığır

■ Manda ■ Tavuk

Kırmızı Et Üretimi **Devam**

- Sığır eti üretimi ve toplamdaki payı artmaktadır
- Küçükbaş et üretimi azalmaktadır
- TÜİK verilerine göre kişi başına 15.37 kg kırmızı et tüketilmektedir
- 2009 yılında 325286 ton olan sığır eti üretimi 6 yıl sonra bir milyon tonu aşmıştır (ithalat)

Kırmızı Et Üretimi [Devam](#)

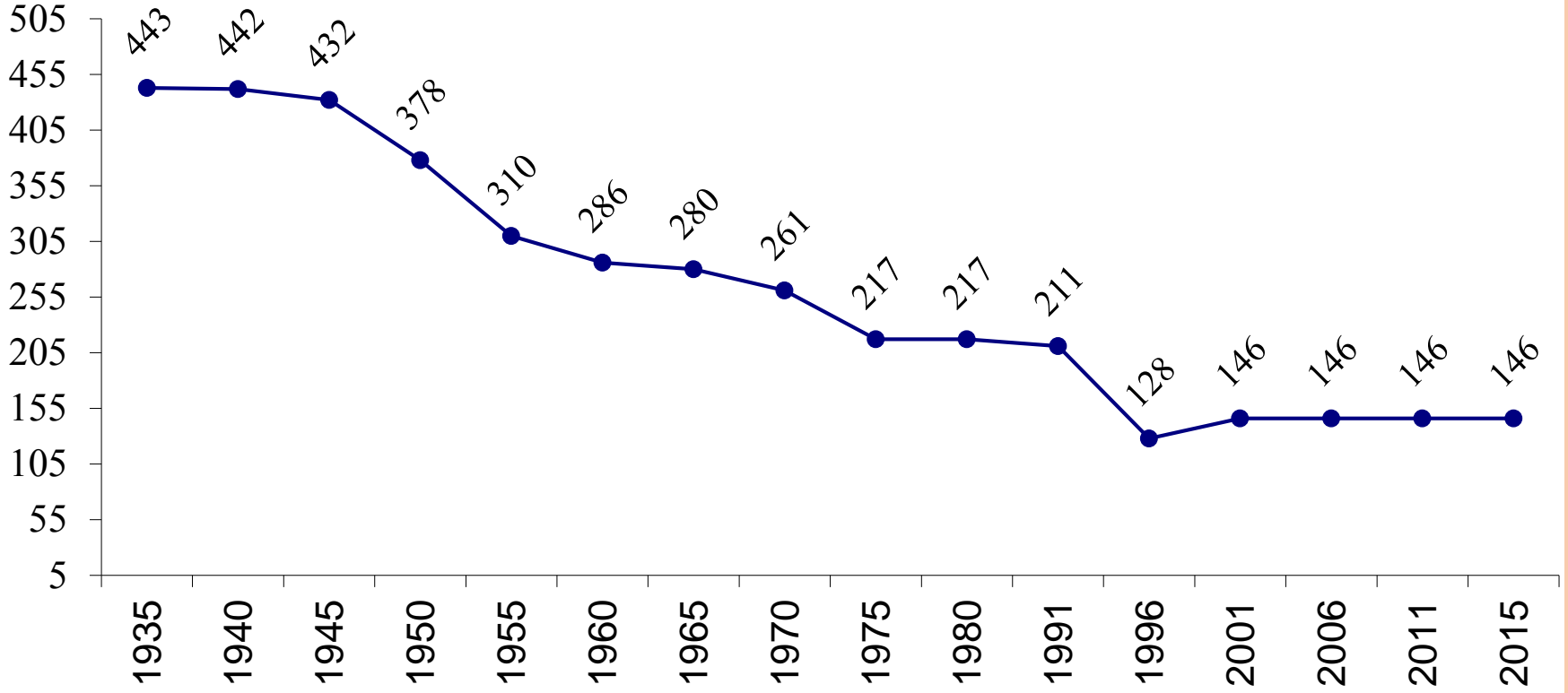
- Sadece sığircılıkta ve süt üretiminde artışı hedefleyen Bakanlık uygulamaları kırmızı ette çökmüştür.
- Kırmızı et sorunu sadece sığircılıkla çözülemez
- Yerli ve melez sığır ile koyun-keçiyi dışlayan uygulamalar kırmızı et sorununu güncel boyutuna ulaştırmıştır

Kaba Yem

Türkiye otlatılabilir alanlar (2015)

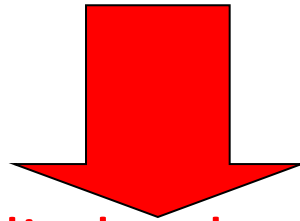
Otlatılabilir Alanlar	Miktar (ha)
Çayır ve Mera	14.617.000
Hububat ekilen alan (anız)	15.723.000
Nadas alanı	4.114.000
Tarıma elverişli olduğu halde ekilmeyen	3.283.000
TOPLAM	37.737.000
Anız Hariç Toplam	22.014.000

Türkiye mera varlığının yıllar itibarıyla değişimi (milyon da)

Kaba Yem **Devam**

- Son 70 yılda mera alanlarının 2/3 ü kaybedilmiştir
 - Mera alanlarının bitkisel üretime açılması
 - Denetimsiz ve bilinçsiz otlatma
 - Meranın %15-%50'sinde bitki örtüsü yeterlidir
 - Bu alanların kuru ot verimi 45-100 kg/da

- Mera ıslahına ciddi olarak eğilmek gerekir
- Mera yönetimi düzenlenmelidir

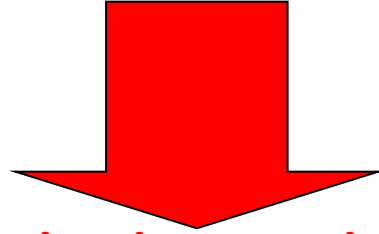
Kaba Yem Devam

Türkiye'de Taze ve Kuru Yonca Otu ile Silajlık Mısır Üretimi (ton)

Yıllar	Yonca			Mısır		
	Ekilen alan (da)	Üretilen Yeşil ot (ton)	Üretilen Kuru ot (ton)	Ekilen alan (da)	Üretilen Hasıl (ton)	Üretilen Silajlık (ton)
1990	1 974 390	1 848 825	1 105 819	-	229 161	-
1995	2 140 100	1 803 190	1 399 341	-	551 000	-
2000	2 508 000	1 807 000	1 540 000	-	700 000	-
2005	3 750 000	2 100 000	2 400 000	2 000 000	460 000	7 600 000
2010	5 688 107	11 676 115	-	2 937 336	207 899	12 446 450
2015	6 620 459	13 949 958	-	4 231 233	235 405	19 684 599

Kaba Yem **Devam**

- Başta silajlık mısır olmak üzere kaliteli kaba yem üretiminde önemli artışlar olmuştur.
- Bu olumlu değişime yem bitkileri ekimini destekleme programının önemli katkısı vardır.
- Üretim yeterli düzeye ulaşamamıştır.

YEM BİTKİSİ ÜRETİMİ TEŞVİK EDİLMELİDİR

Karma Yem

Karma Yem [Devam](#)

- Devlet sektörden çekilmiştir.
- Yeterli sayıda tesis ve kapasite mevcuttur.
- Yem hammaddeleri üretimi yetersizdir.
- Hammadde fiyatları yüksektir.
- Yem denetim mekanizması yetersizliği; rekabet kalite ve fiyatı olumsuz etkilemektedir.

Sermaye

Sermaye Devam

• A. SERMAYE YOĞUN İŞLETMELERDE

-Devlet teşvik ve destekleri büyük işletmelere yönlendirilmiştir.

-Devlet destekleri, öz sermayesiz olarak işletme kurmayı mümkün kılacak düzeydedir.

-Üst Makamlarca; yaratılan büyük işletmelerin spekülatif tutumundan yakınılmaktadır.

Sermaye Devam

-Karlılığın azalması çok büyük işletmelerin faaliyetlerini topluca yavaşlatması veya durdurması ile sonuçlanmaktadır.

-Hammadde veya hayvan fiyatlarının belirlenmesinde birlikte hareket edilmekte, belirgin tekelleşme eğilimi görülmektedir.

Sermaye Devam

• B. GERÇEK TARIM İŞLETMELERİNDE

-Tarım işletmeleri ticari nitelik kazanamamıştır.

-Ticari nitelikte olduğu varsayılanların çoğunlukla alt yapısı yetersizdir.

-Ticari işletmelerin oluşumu sermaye eksikliğinin giderilmesine bağlıdır.

-Tarım işletmelerinin büyük bir kısmı artı değer oluşturacak koşullardan yoksundur.

-Sermaye eksikliğini gidermede kamu kaynakları kullanılmalıdır.

Sermaye Devam

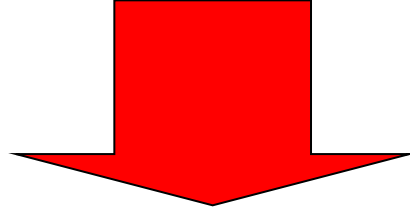
-Günümüze kadar, bu kaynak etkin olarak kullanılamamış, küçük ve orta ölçekli işletmeler dışlanmıştır.

-Sektörün sermaye yetersizliğine dayalı sorunları devam etmektedir.

-Bu eksiklik giderilmedikçe, hayvansal üretimin boyutu, niteliği ve üretim maliyetlerini olumlu etkileyecek değişim sağlanamaz.

Sermaye Devam

- Küçük ve orta ölçekli işletmelerin sermaye sorunu çözümlenmelidir. Böylece

- Sayısal varlığı artırma
 - Üretim olanaklarını geliştirme
- Et açığının azaltılması veya kapatılması
- Kırsalda yaşam standardını iyileştirme
- Göçün önlenmesi ve istihdam yaratma

Ürün Maliyeti Ve Fiyatı

Ürün Maliyeti

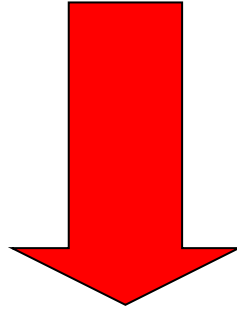
Devam

- Hayvancılıkta girdi fiyatları yüksektir.
- Ürün/Yem fiyat paritesi makul düzeyin altındadır.
- Çalışanların niteliklerine göre iş gücü maliyeti fazladır.
- Kaba yem üretiminin talebi karşılamaması fiyatın yükselmesine neden olmaktadır.
- Hayvan hastalıkları maliyet artışında önemini sürdürmektedir.
- Küçükbaş hayvancılıkta nitelikli çoban bulmak güç, çoban maliyeti yüksektir.

Ürün Fiyatı

Devam

- Girdi maliyetinin düşürülmesi için:
 - Aracısız tedarik ve toplu satış olanağının sağlanması,
 - Üreticiye pazarlık gücü kazandırılması gereklidir

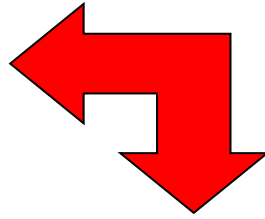

BU ANCAK ÖRGÜTLENME İLE SAĞLANABİLİR

Örgütlenme

- Hayvan yetiştiricilerinin örgütlenme düzeyi yetersiz, mevcut örgütler güçsüz.
- Köy Koop., Hay Koop., SÜB, D.Y. Birlikleri gibi çok sayıda örgüt mevcut.
- Örgütlerin ekonomik ve teknik alanlarında çatışma ve aralarında sürtüşmeler var.
- Politika oluşturmada etkinlikleri sınırlı.
- Ekonomik örgütlenmede kooperatiflerin payı az

- Örgütlerin güçsüzlüğü yetiştiricileri; girdi temini, ürün işleme ve pazarlamada, güçlü gıda ve pazarlama tekellerinin egemenliğine sokmakta.
- Örgütler, hayvan, ürün ve mamul piyasasında etkili olamamakta.

**EKONOMİK ÖRGÜTLENMEDE KOOPERATİF
ÖRGÜTLENME TEŞVİK VE DESTEK GÖRMELİ,
YAYGINLAŞMASI SAĞLANMALIDIR**

Pazarlama

Pazarlama

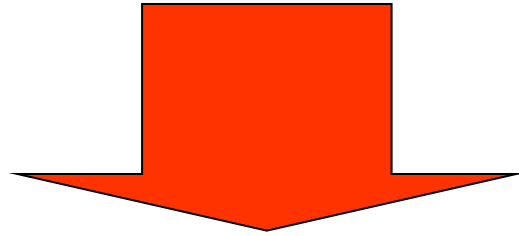
- Üretici örgütleri pazarlamada yok sayılabilir.
- Üretici-Tüketici arasında sayıları bazı ürünlerde 5-6 ya ulaşan pazarlama organı var.
 - Fiyat artışına neden oluyor
 - Üretici-Tüketici fiyat farkı artıyor
 - Üretici ve tüketici korunamıyor
- Örgütlenme yetersizliği fiyat istikrarsızlığına neden oluyor
- Bazı ürünlerde tekelleşme-düşük fiyat ilişkisi sürüyor

Pazarlama Devam

- Üretici ürününe karşılık daha az girdi sağlayabilir hale geliyor 2000 de 1kg süt=1.68 kg yem

Bugün 1kg süt=1.00 kg yem

GÜÇLÜ ÜRETİCİ ÖRGÜTLENMESİ

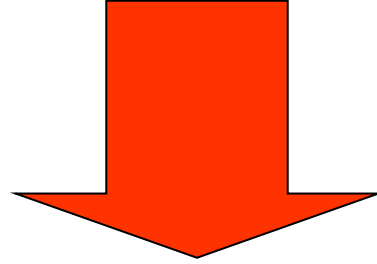
Düşük maliyet

Tüketici fiyatından daha yüksek üretici payı

Daha düşük tüketici fiyatı

Pazarlama **Devam**

- Örgütler, yok edilen fiyat belirleyici; SEK, EBK, YEMSAN gibi kuruluşların işlevini göreceк yapılanmaları hedefleyebilir güce ulaştırılmalı
- Market zincirlerinin tutumu irdelenmeli

Hayvancılıkta özlenen istikrarın sağlanması

Piyasanın düzenlenmesi

Tekelci yaklaşımın kırılması

Hayvan Sağlığı

Sađlık

- Hayvansal üretimin sürekliliği ve karlılığını belirleyen temel bileşenlerden biri de hayvan sağlığıdır.
- Günümüze kadar hayvan sağlığı konusunda ciddi ilerlemeler kaydedilmiş fakat gelinen nokta yeterli olmamıştır.
- Türkiye salgın hastalıklardan ari hale getirilememiştir. Başarısızlıkta; yönetsel, ekonomik ve coğrafi vb. pek çok faktör etkilidir.

- Hastalıkları baskı altına alma yerine yok etme hedeflenmeli
- Aşı, ilaç, biyolojik ve kimyasal madde ihtiyacının yurt içinden karşılanması sağlanmalı
- Belli bölgelerde veterinerlik hizmetleri bir süre daha devletçe sağlanmalı ve karşılanmalı

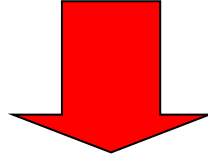
Destekleme ve Teşvik

Destekleme ve Teşvik

- Tarım Kanununda, tarımsal desteklerin milli gelirin %1 inden az olamayacağı hükmü vardır
- Bu değer 2006 da %0.63, 2014 de %0.56 olmuştur
- **Bundan da hayvancılık %18.85 pay almıştır**
- Destekler sığır ve tavuğa yönlendirilmiş, son yıllara kadar koyun ve keçi dışlanmıştır
- Desteklemeler büyük işletmelere yönlendirilmiş, orta ve küçük işletmeler azalmış, bu da göçü körüklemiştir

Destekleme ve Teşvik **Devam**

- Destekleme ve teşvikler ağırlıklı olarak
 - Ya gıda sanayinin hammadde temininde devamlılık sağlamayı
 - Ya da tüketici fiyatlarının artmasının önüne geçmeyi hedeflemektedir

Hayvancılıktaki sorunların çözümüne katkı ancak üretici merkezli teşvik ve destekleme modellerinin uygulanmasıyla sağlanabilir

Müdahaleler

- Türkiye'nin tercihi liberal ekonomi olmuştur
- Hayvansal ürün fiyatları düşükken destek isteyen yetiştiriciye ekonomi kurmayları

“SERBEST PİYASA DÜZENİNDE MÜDAHALENİN YERİ OLMADIĞINI” sert ifadelerle hatırlatmaktadır

Müdahaleler Devam

- Sonuçda,

- Et fiyatlarını yükselten suçlu arama

- Terbiyevi ve sınırlı kasaplık hayvan ithalatı

- Besi hayvanı ithalatı

- Kurbanlık hayvan ithalatı

- Nihayet et ithalatı gündeme gelmektedir

BU MÜDAHALE DEĞİL MİDİR?

SERBEST PİYASA DÜZENİ NERELERDEDİR?

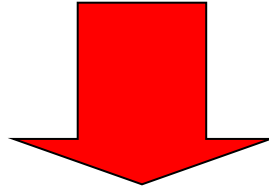
Müdahaleler **Devam**

- Et fiyatlarını spekülâtorler yükseltiyor söylemi isabetliyse **BU SPEKÜLATÖRLERİ KİM YARATTI?**
- Kasaplık hayvan, besi hayvanı, kurbanlık hayvan ve et ithalatı tüketici et fiyatlarını düşürdü
 - Yüksek ürün fiyatının çekiciliğiyle ve yüksek maliyetle hayvancılığa yatırım yapan girişimci cezalandırılmış olmuyor mu?

Müdahaleler

Devam

- İthalat nedeniyle karlılığı düşen dev işletmelerin üretimden çekilmeleri besi materyali talebini azaltacak, yetiştirici geliri ne ölçüde düşecek?
- Yetiştiricinin maliyetinde azalma oldu mu?
- Azalan ürün fiyatları, değişmeyen maliyet damızlıkları kesimhaneye yönlendirmeyecek mi?

BU SÜREÇ ET İTHALATINI SÜREKLİ KILMAZ MI?

❑ Faizsiz veya düşük faizli krediler

➤ Doğru adrese yönleniyor mu?

➤ Damızlık ithalatını körüklemeyecek mi?

➤ Üretim artışı sağlayacağı varsayılsa, ürün maliyeti yüksekken satış fiyatı düşmeyecek mi?

➤ Entansif üretime yönlenen bu krediler girdi talebi ve dışa bağımlılığı artırmayacak mı?

➤ Düşük ürün fiyatları damızlıkları kesimhaneye yönlendirmeyecek mi?

- **Müdahaleler olmasaydı ne olurdu?**
- Yüksek fiyatlar bir süre daha devam ederdi
- Hayvancılık çekici bir yatırım alanı olurdu
- Hayvan varlığı ve hayvansal üretim artardı
- Artan üretim fiyatların istikrarlı bir şekilde denge noktasına gerilemesini sağlardı
- Buraya kadar açıklanmaya çalışılan kalıcı çözümleri yaşama geçirmede yönetime makul bir süre sağlanmış olurdu **VE**
- **HAYVANCILIK SEKTÖRÜ DENGESİNE KAVUŞURDU**